

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ «СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я»

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2016 рік

№03 (296)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

«*Марина Ковальова живе у Нікополі. Її близнюкам Соломії та Мирославу лише рік. Батько малюків і чоловік Марини Василь Логвиненко загинув смертю героя під Іловайськом* щоб в Україні на відміну від окупованого Донбасу не було ніколи голоду, нестатків, війни, смерті, відчаю та руїни. Ми усі в невідплатному боргу перед такими героями як Василь Логвиненко! Нехай зростають щасливими і здоровими діти цієї мужньої людини. Нехай все життя люди будуть пам'ятати що в їх жилах тече кров захисника нашого народу.»

Про новий видавничий проект журналу «Бористен» «Українські війни Добра і Правди» читайте на кольоровій вклейці цього номеру.»

УКРАЇНО, ти моя молитва...

Василь Симоненко

З
Б
І
Р
Н
И
К

Моя Україно

На росах, на водах, на всіх переходах

Курличеш мені в журавлиних ключах.

Моя Україно, родима країно,

Ясні небеса в материнських очах.

Я чую твій голос, пшеничний твій колос

У душу мені засіває зерно,

Моя Україно, колиска-калино,

Пізнати тебе мені щастя дано.

З тобою розлука – гірка моя мука,

Печаль журавля без гнізда в чужині.

Моя Україно, ділячко-хатино,

З твого вікна світить доля мені.

М. Ткач

«БОРИСТЕН» – літературно-мистецький, публіцистичний та науково-популярний щомісячник

Шеф-редактор Фідель СУХОНІС
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
ІВАНЕНКО Валентин Васильович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, проректор, доктор історичних наук, професор.
СВІТЛЕНКО Сергій Іванович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан історичного факультету, доктор історичних наук, професор.
ШВИДЬКО Ганна Кирилівна – Національний приничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.
УДОД Олександр Андрійович – завідувач відділу історіографії Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор.
ВАСИЛЕНКО Віталій Олександрович – Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.
ПОПОВСЬКИЙ Анатолій Михайлович – Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, професор кафедри мовної підготовки, доктор філологічних наук, професор.
ДЕМЧЕНКО Володимир Дмитрович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан факультету систем та засобів масової комунікації, доктор філологічних наук, професор.
ЗАВЕРТАЛЮК Нінель Іванівна – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, професор кафедри української літератури, доктор філологічних наук, професор.
ТРЕТЯК Олексій Анатолійович, завідувач кафедри політології, доктор політичних наук, доцент.
КРИВОШЕЇН Віталій Володимирович, завідувач кафедри соціології, доктор політичних наук, професор.
СЕРГЄЄВ Вячеслав Сергійович, завідувач кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, доцент.
ПОПОВА Ірина Степанівна, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, доктор філологічних наук, професор.
ТОКОВЕНКО Олександр Сергійович – Дніпропетровський національний університет, декан соціально-гуманітарного факультету суспільних наук та міжнародних відносин, доктор філософських наук, професор, голова спеціалізованої вченої ради ДНУ ім. О. Гончара з політичних наук.
ТЕРЕЩЕНКО Алла Костянтинівна – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
СТЕПОВИК Дмитро Власович – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
ГРИЦА Софія Йосипівна – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.
НАЙДЕН Олександр Семенович – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор культурології, професор.
КИТОВА Світлана Андріївна – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, професор кафедри української літератури, доктор культурології, професор.
ШЕИКО Василь Миколайович – Харківський державний університет культури, ректор, доктор історичних наук (культурологія), професор.
КУЦІрина – коректор.

Представництва редакції:
Україна: Володимир Барна, вул. Банкова, 2, 01024, м. Київ, тел. 066-6243231
США: Bahriany Foundation, INC 19669 Villa Rosa Loop Fort Myers, FL., 33967 USA.
З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;
Канада: Mr. N. Vorotilenko, 9424 173 Str., Edmonton, AB., T5T3K8, Canada;
Румунія: Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7, Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;
Бразилія: Wira SELANSKI, Rua General Glicério, 400 apt. 701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brasil, Telefax: (00-55-21) 2557-5517;
Австралія: Mr. Fedir Habelko 5. Reserve C. T., Glenroy VIC. Australia - 3046 T.& Fax: 03.93061997;
Ізраїль: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18/1, Lod, Israel;
Польща: Jurii Hawryluk, skr. poczt. 55, 17-100 Bielsk Podlaski, Polska;
Кольпoртeр на США та Мексику: Ilarion Chejlyk 45 Mountain Ave. Warren, N.J. 07059
Франція: Madam Annie Daubenton, Paris, desproches@gmail.com

Редакція не відповідає за думки і факти, викладені авторами на сторінках щомісячника. Листується з читачами лише через журнал. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторам.
Редакція залишає за собою право скорочувати матеріали без згоди авторів.
Адреса: журналу «Бористен», вул. Телевізійна, 3, 49010, Дніпропетровськ—10, Україна
Телефони: 050-340-28-27, (056) 713-52-58.
E-mail: fidelsukhonis@gmail.com

[FACEBOOK.COM/BORYSTENINFO](https://www.facebook.com/BORYSTENINFO)

BORYSTEN.COM.UA

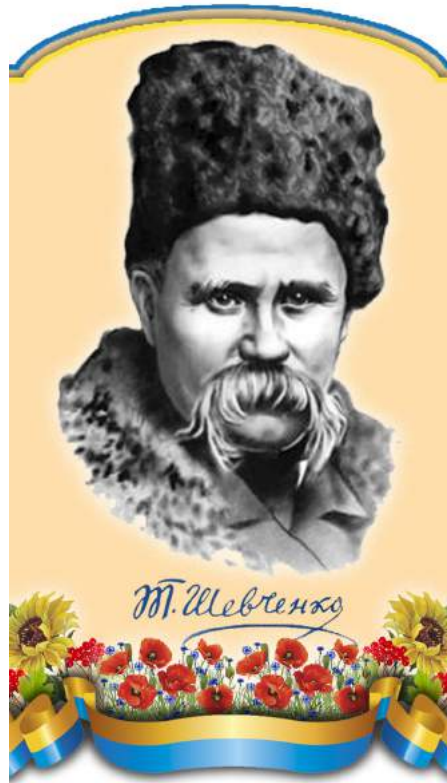
CatArt верстка/дизайн журналу
Засновники\видавці: Дніпропетровська міська громадська організація шанувальників журналу «Бористен», Дніпропетровський Національний університет ім. О. Гончара, Дніпропетровська міська громадська організація шанувальників журналу «Бористен», Дніпропетровський Національний університет ім. О. Гончара.

Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за №1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтвознавства та культурології.

В Україні відзначають 202 роки з дня народження Тараса Шевченка

9-го виповнюється 202 роки з дня народження видатного українського поета, художника і письменника, основоположника нової української літератури Тараса Шевченка. Шевченко народився 9 березня 1814 року в селі Моринці Черкаської області (Звенигородський повіт Київської губернії) в сім'ї кріпака. У 9 років втратив матір, у 11 – батька. У 1831 році Шевченко був відданий на 4 роки в учні до художника Василя Ширяєва в Петербурзі. У складі артілі художника Шевченко брав участь у розписі Петербурзького Великого театру як підмайстер-рисувальник. У 1838 році впливові покровителі Шевченка, серед яких – художник Карл Брюллов, поети Василь Жуковський та Євген Гребінка, викупили молодого поета на волю. Пан погодився відпустити кріпака за чималу на той час суму – 2,5 тис. рублів. Щоб її зібрати, Карл Брюллов написав портрет Василя Жуковського – вихователя спадкоємця престолу, і портрет був розіграний в лотерею, в якій взяла участь царська сім'я. Отримавши свободу, Шевченко став студентом Петербурзької Академії мистецтв. Завдяки високому рівню підготовки його зарахували відразу в четвертий клас. Незабаром він став одним з найулюбленіших учнів Карла Брюллового. У 1840 році вийшов перший збірник віршів Шевченка "Кобзар", куди ввійшло 8 поезій. Книга розійшлася за два тижні і придбала неймовірну популярність. Окремими виданнями вийшли поеми "Тайдамаки" (1841) та "Тамалія" (1844). Шевченко був заарештований в 1847 році і ув'язнений в казематі в Петербурзі. У цей час створює цикл поезій "В казематі". Шевченку винесли найсуворіший вирок серед всіх братчиків через зміст начебто "обурливих віршів" "Трьох літ" – довічна солдатська служба. Його вислали в найвіддаленіші місця Російської імперії. Після смерті Миколи I в 1855 році була амністія ув'язнених. Але Шевченка звільнили тільки через два роки. Останні три роки життя Шевченко, незважаючи на підірване здоров'я, активно займався просвітницькою діяльністю. Підготував до друку "Буквар" для вечірніх шкіл (був випущений

накладом у 10 тисяч примірників за рахунок автора). У 1860 році перший в Російській імперії отримав звання академіка гравюри. Помер 10 березня 1861 року у віці 47 років від хвороби серця. Був похований на Смоленському кладовищі в Петербурзі, а через два місяці труну з його прахом, згідно з його заповітом, перевезено в Україну і поховано на Чернечій горі біля Канева.

У багатьох українських містах пройшли заходи присвячені пам'яті Шевченка. До пам'ятників поета поклали квіти. Крім традиційних заходів: виставок, концертів, вистав, пройшли і оригінальні. У Харкові відбувся захід "Тарас на броні" - до пам'ятника Шевченка підігнали бронетранспортер, з якого декламували вірші Кобзаря. У Черкаському музеї "Кобзаря" пройшла виставка побутових речей із зображенням Шевченка або з його словами – серед експонатів одяг, посуд, годинники, сірники, обгортки від цукерок, мильниця, електробритва і навіть гральні карти. Нагадаємо, в окупованому Криму активістам не дозволили проводити запланований в Сімферополі мітинг до дня народження Тараса Шевченка, через нібито введений на півострові режим "надзвичайної ситуації".

ЗМІСТ

Стор 1	В Україні відзначають 202 роки з дня народження Тараса Шевченка
Стор 2	«Слово редактора»
Стор 3	Освітні пропозиції від Уряду Франції
Стор 4	Слава Україні! Героям слава!
Стор 4-5	«Живу бібліотеку» студентських доль збирали в ДНУ
Стор 6-7	Християнська сторінка
Стор 8-9	Лауреати премії ім. О.Гоголя «Тріумф» за 2016 рік
Стор 10-11	«Фенноманія» – фінський аналог українського народництва
Стор 12-13	Рецензія на книгу М.Дзвінки
Стор 14	Рубрика «Даринка»
Стор 15	Поетичне слово не має національних кордонів
Стор 16-19	Рубрика С.Талан «Донбас Сьогодні»
Стор 20-22.	Гортаючи календар. Скульптор П.Капшученко
Стор 22-24	Сто рядків про книгу
Стор 25 - 26	Важливий історичний об'єкт нашого міста - Дніпропетровський військовий шпиталь
Стор 27	Україна об'єднала іноземних студентів
Стор 28	«Живу тут і люблю цю країну»:
Вірменин Ашот Арушанов	перейшов на українську мову
Стор 29	Вірші Павла Ковальова
Стор 30	Поклін Кобзареві в «Норт Порті»
Стор 31	Українці в Лондоні збирають гроші на великодні подарунки для дітей Донбасу
стор 31	Польському ринку праці прогнозують потребу в українцях
Стор32-33	Динамічний світ сьогодення
Стор 33	Гідний кандидат: Порошенку запропонували призначити Вакарчука міністром
Стор 34 - 25	Красиве слово поетичне
Стор 36	Співець орлівського краю

«Слово редактора»

Шановні друзі!

2 жовтня 2016 року виповнюється 110 років із дня народження Івана Багряного, видатного письменника і політичного діяча, автора книг поезії і прози “Золотий бумеранг”, “Тигролови”, “Сад Гетсиманський”, “Буйний вітер”, “Огненне коло”, “Людина біжить над прірвою” та ін. Відомо, що внаслідок московсько-більшовицької окупації письменник був змушений виїхати за кордон, але й там, в еміграції, до останнього подиху боровся за незалежність України, соціальний захист знедолених, розкріпачення кожної людської особистості. Художні й публіцистичні твори І. Багряного видавалися іншими мовами не тільки в Європі, а й у США та Канаді. Із метою популяризації ідей, творчості та життєвої державницької настанови Івана Багряного започатковується Відзнака імені Івана Багряного.

Відзнакою імені Івана Багряного (надалі відзнакою) вшановуються з нагоди ювілейних дат, визначних подій, за вагомі досягнення в галузях науки, освіти, культури, активну державотворчу та громадську діяльність як громадяни України так і представники української діаспори, окремі колективи, установи, релігійні громади та інші юридичні особи. Співзасновниками відзнаки виступають: Фондація Багряного (США) та Всеукраїнський щомісячник «Бористен» (представництво Фондації Багряного в Дніпропетровській області).

Мета відзнаки: Пошук та підтримка на теренах України і за кордоном найбільш успішних, активних та новаторських діячів культури, науки, освіти, релігійного та громадського життя. Залежно від рішення оргкомітету відзнака імені Івана Багряного може бути присуджена в декількох номінаціях, котрі в свою чергу матимуть дві градації - лауреат та дипломат.

НАГОРОДИ ВІДЗНАКИ: Диплом відповідної номінації затвердженого взірця і тарілка з петриківськими розписом із портретом Івана Багряного.

ВШАНУВАННЯ ВОЛОДАРІВ ВІДЗНАКИ: Відбувається щорічно у жовтні до дня народження Івана Багряного із залученням регіональних та всеукраїнських мас-медіа. Сценарій урочистого заходу віншування володарів відзнаки включає мистецькі номери. У всеукраїнському щомісячнику «Бористен» подається фоторепортаж про перебіг подій святкової імпрези.

Секретар оргкомітету, редактор журналу «Бористен», представник Фондації імені Івана Багряного на Дніпропетровщину Фідель Сухоніс (тел. 050-340-28-27, e-mail fidelsukhonis@gmail.com)

Освітні пропозиції від Уряду Франції

Освітні пропозиції від Уряду Франції. Представники Посольства Франції в Україні під час візиту до Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара розповіли про стипендіальні програми для викладачів, магістрів та бакалаврів. Для керівництва та викладачів ДНУ приємно було дізнатися, що цього року Уряд Франції збільшив кількість стипендіальних програм для українських викладачів до семи, що розширює можливості стажування за кордоном. Ректор ДНУ, професор Микола Поляков поінформував Аташе з наукових та університетських зв'язків Посольства Франції в Україні пана Сільвена Ріголле та радника з питань культури та співробітництва, директора французького Інституту в Україні пана Паскаля Сліванскі про співпрацю нашого університету з науковими і освітніми установами Франції, що розвивається з 2002 року. Наразі ДНУ виконує 4 угоди з Інститутом новітніх технологій в механіці м. Клермон-Ферран, Університетом міста Мен, Вищою політехнічною школою Парижу та Університетом Париж – Південь. Сторони домовилися шукати й інші партнерства, де однією зі сторін може виступати Посольство Франції в Україні. Аташе Сільвен Ріголле наголосив, що інколи одного студента, який навчатиметься за програмою подвійних дипломів достатньо, щоб започаткувати плідну співпрацю між університетами. Також пан Посол додав, що українським студентам цікаво знати, що Франція є одним з лідерів за кількістю стартапів. «Тож Франція – не лише країна моди й люксу, а й високих технологій», – зазначив Сільвен Ріголле. Ректор Микола Поляков повідомив гостям, що за період співпраці з французькими ВНЗ у ДНУ працювали 12 лекторів-носіїв французької мови. Сьогодні в університеті 20 викладачів навчають французькій мові 900 студентів денної форми навчання. Координатор Campus France Ukraine Ольга Дорош розповіла студентам різних факультетів ДНУ про вищу освіту у Франції та можливості навчання у цій країні для наших студентів. Зокрема, про те, що уряд Франції пропонує стипендіальні програми трьох типів: магістерські – за будь-якою дисципліною, тривалість

навчання 10 місяців; аспірантські – написання дисертації під подвійним керівництвом та програма COPERNIC – для молодих економістів та інженерів. Для того, щоб навчатися у Франції, українським студентам необхідно добре володіти французькою та/або англійською мовами. Ольга Дорош зауважила, що магістратура у Франції дуже вузькоспеціалізована. Наприклад, якщо в Україні ви, згідно з дипломом, перекладач широкого профілю, то у Франції – перекладач лише публіцистичних текстів, чи лише технічних тощо. Навчатися у цій країні можна в університетах, діяльність яких спрямована більше на наукову діяльність, або у вищих школах, спрямованих на практичну діяльність. В ДНУ вже є досвід навчання студентів за всіма цими програмами. Ольга Дорош наголосила, що навчання у Франції безкоштовне, це правило поширюється і на іноземних громадян. «Вступати до ВНЗ Франції легко, але у цій країні немає такого поняття як «ми пройшли матеріал», а є поняття «опанували», тому треба ставитися до навчання дуже відповідально. Ви ніколи не забудете навчання у Франції і французький стиль життя, який відзначається легкістю і відкритістю», – звернулася до студентів ДНУ Ольга Дорош.

**Інформаційно-аналітичне агентство
ДНУ ім. О.Гончара
тел.: 374-98-20
www.dnu.dp.ua**

«Нашого цвіту по всьому світу»

Слава Україні! Героям слава!

В американському місті Чикаго, знаходиться велика українська діаспора світу, із своїми лідерами, яка патріотично виховує молодь. Для України, в останні роки північний сусід Росія, стала першим ворогом, забравши кримські, донбаські землі, а також продовжує вбивати, та захоплювати в полон кращих захисників молоді держави. У полоні зараз знаходиться 123 полонених, серед яких: Надія Савченко, О.Сенцов, Кольченко, Клич... Тому я із своїми онуками Настею-12 років, Максимом-8 років, Ліліаною-3 років, не байдужі до подій в Україні, як можемо так і підтримуємо: беремо участь у вічах, які проводить громада на захист України, випускаємо шкільну газету в суботній українській школі, вчимо вірші та співаємо пісні, фотографуємось у вишиванках, малюємо патріотичні малюнки-виставляємо в інтернеті, та висилаємо в Україну, щоб підтримати солдатів АТО. Велика надія нашої сім'ї та діаспори на повернення із лап Росії, Надії Савченко та інших полонених в Україну. Слава Україні! Героям слава!
Василь Стойка (м. Чикаго, США)

«Живу бібліотеку» студентських доль збирали в ДНУ

У Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара на факультеті психології відбувся цікавий захід – зустріч студентів з різних областей України під назвою «Жива книга». Вона стала можливою завдяки проектам «Партнерська підтримка студентської молоді з числа переселенців з тимчасово окупованих територій», який реалізують Соціально-психологічна служба та Центр соціальних ініціатив і волонтерства ДНУ, та «Міжкультурний діалог молоді». Останній – результат співпраці вінни-

цької громадської організації «Прогресивні жінки» та різних ВНЗ України. Як розповіла провідний психолог Соціально-психологічної служби ДНУ Наталя Потапова, головна мета зустрічі – надати студентській молоді з різних регіонів України можливість спілкуватися, розповідати про себе. «Ми хочемо, щоб молодь західних і східних областей знаходила порозуміння, щоб разом вона створювала єдину Україну. Спілкування у невимушеній атмосфері надасть можливість дізнатися більше один про одного,

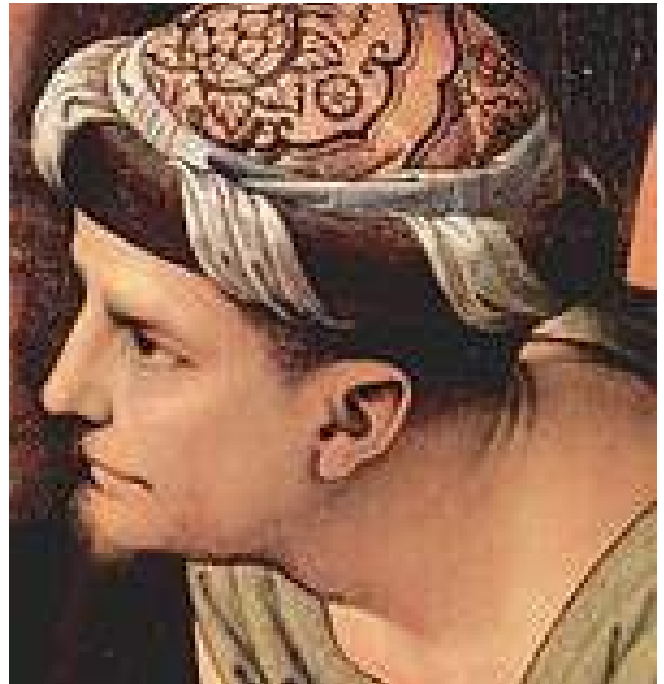
обмінятися інформацією, яку не можна знайти у медіа. Ми вже були на подібному заході у Вінниці, тепер влаштували такий у себе», – сказала Наталя Василівна. Родзинка зустрічі – її незвичайний формат. Кожен доповідач уявив себе книгою, дав їй назву і у такий спосіб презентував свій виступ. Для того, щоб відбувся справді міжкультурний діалог, були запрошені гості із західних областей України: Вікторія Поліщук з Луцька, Василь Садовий з Тернополя та Владислав Лець з Кременчука. Серед учасників, які представляли наш університет, були студенти-переселенці з Донецької області: Христина Грибанова з Костянтинівки та Ростислав Донцов з Макіївки Донецької області. До їхньої команди приєдналися волонтери Центру соціальних ініціатив і волонтерства ДНУ Станіслав Брижак та Анастасія Мелех. «Я розповідатиму про те, як дістався сюди два роки тому, як вступив до ДНУ, – хвилююче говорив до присутніх студент другого курсу факультету психології Ростислав Донцов. – У мене все склалося щасливо. Я обрав Дніпропетровський національний університет тому, що знав: тут чудовий факультет психології». «Я – пригородницький роман, який називається «За лаштунками», – поділилася юна журналістка Вікторія Поліщук. – У ньому йдеться про моє місто, про його особливості, роботу, від якої я у захваті». Владислав Лець, студент другого курсу факультету права, гуманітарної і соціологічної науки Кременчуцького національного університету імені Остроградського уявив себе книгою «Від мрії до реальності». Юнак бере активну участь у громадському житті своєї області, п'ять років займається реалізацією молодіжної політики в Кременчуці. «Моя доповідь про те, що людина може починати робити кар'єру з 14 років», – розповів Владислав. Президент громадської організації «Прогресивні жінки» Наталя Козлова розповіла про особливості проекту «Міжкультурний діалог молоді», в рамках якого відбувся захід: «Ми хочемо, щоб молодь різних регіонів України більше спілкувалася, потрібно розвіювати міфи, що існують у мешканців різних її частин стосовно одне одного, – наголосила вона. – З цією метою ми влаштовуємо подібні заходи у різних містах країни. У рамках нашого проекту були організовані фокус-групи, що допомогли провести плідні дослідження. Результати досліджень засвідчили: молодь зі Сходу знає про своїх західних сусідів більше, ніж вони про неї». Жива «бібліотека», яку було зібрано на міжвузівській зустрічі у ДНУ, стала цікавим явищем. Юнаки та дівчата з різних куточків країни розповідали про свої перемоги і здобутки. «Мені було дуже приємно, що наші студенти-волонтери не просто дібрали і презентували цікаві матеріали про наше місто, про Almaty, про напрями волонтерської роботи, а й успішно дебютували у ролі ведучих та модераторів цього студентського заходу», – сказала керівник Центру соціальних ініціатив і волонтерства ДНУ ім. Олеся Гончара Зоя Бондаренко.

Станіслав Брижак, який презентував ідею реального спілкування у молодіжному і дитячому середовищі, поділився своїми враженнями щодо проведеного заходу: «Жива книга» – це унікальний спосіб донести іншим людям свою ідею чи своє бачення багатьох справ, це прекрасний спосіб переконатися і зрозуміти «тут і зараз», чи підтримають тебе, чи твоя думка насправді є важливою для суспільства й інших людей, чи варто й надалі докладати певних зусиль у цьому напрямі, чи цей захід дійсно-таки є тим живильним джерелом для знаходження розуміння, підтримки й істини, якщо хочете. Було дуже цікаво й пізнавально». Волонтер факультету психології Анна Дяченко, студентка групи ДС-13-2, розповіла: «Цей захід – прекрасна можливість пізнати інтереси і цілі студентів інших регіонів. Спільно ми чудово провели час! Дізнались про особливості їхніх міст. З радістю розповідали гостям про наше місто. Мали можливість відвідати культурно-діловий центр «Менора» та побувати в музеї «Пам'ять єврейського народу та Холокост в Україні». Я, як і наші гості, вперше там побувала: стільки вражень! Ми чудо провели час за спілкуванням з новими нашими друзями!» Керівник соціально-психологічної служби ДНУ Вікторія Лазаренко підкреслила, що цей захід є новою формою психологічної роботи. Важливим є те, що саме студенти виявили зацікавленість і перейнялися ідеєю участі у такий спосіб спілкування один з одним й студентами різних регіонів України. Крім того, організація таких заходів є ще й можливістю почути живе слово, потренувати та розвинути комунікативні здібності, виявити свої та наочно побачити емоції інших, потренувати свій емоційний інтелект. Студентів, які взяли участь у заході, поєднувало прагнення до спілкування, а, значить, мета проекту досягнута.

Йосип Ариматейський поховав Ісуса

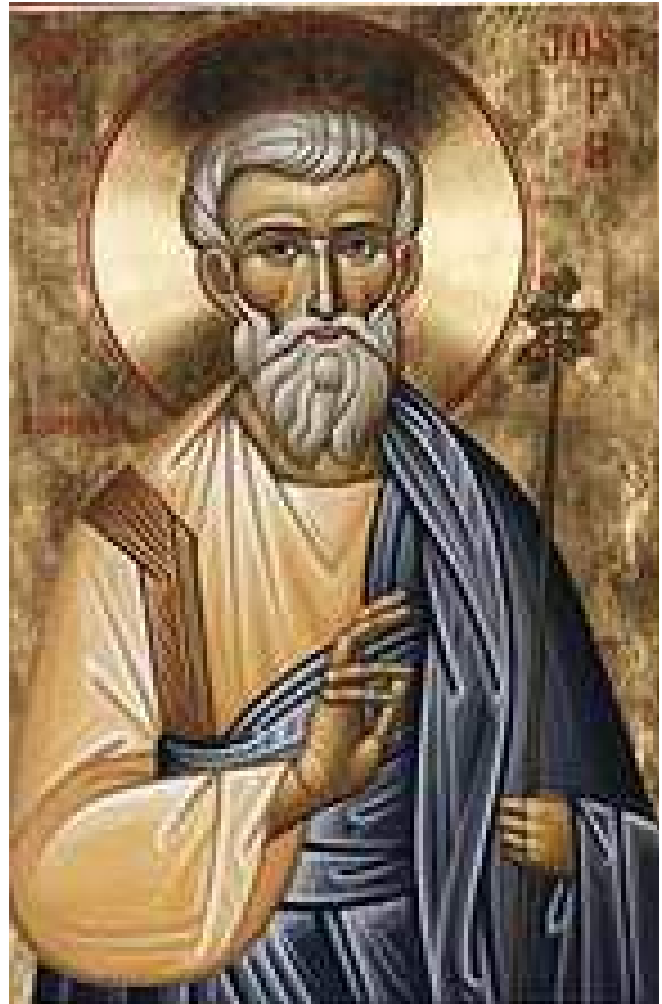
У Євангелії від Івана, розділ 19, сказано про ще одного героя Євангелії – Йосипа Ариматейського (38-42): «Потім Йосип з Ариматеї, що був учень Ісуса, але потайний, бо боявся юдеїв, став просити Пилата, щоб тіло Ісусове взяти. І дозволив Пилат, тож прийшов він і взяв тіло Ісусове. Прибув також і Никодим, що давніше приходив вночі до Ісуса, і смирну приніс, із алоєм помішану, щось літрів зі сто. Отож, узяти вони тіло Ісусове, та й обгорнули його плащаницею із пахощами, як є звичай ховати в юдеїв. На тім місці, де Він був розп'ятий, знаходився сад, а в саду новий гріб, що в ньому ніколи ніхто не лежав. Тож отут вони поклали Ісуса, бо поблизу був гріб». Згідно з Євангелією Йосип був багатий і знатний член Синедріона з міста Ариматея або Рамат (Рами). Він був послідовником Ісуса, але таємним, і не входив до числа апостолів. Саме Йосип просив у Пилата тіло страченого Ісуса, і, отримавши дозвіл зняти його з хреста, поховав у вирубаній в скелі гробниці, що належала йому самому. Разом з ще одним учнем Ісуса, Никодимом, Йосип обгорнув тіло Ісуса плащаницею, якою, за однією з версій, тепер є Туринська плащаниця. Смирна і алое – це надзвичайно дорога запашна рідина з соку смирни і алое, яку зазвичай використовували для бальзамування. У християнстві вважається, що похованням в гробниці Йосипа Ариматейського було виконано месіянське пророцтво Ісаї: «Йому призначили труну з лиходіями, та Його поховали в багатого» (Іс. 53:9). Потім Йосип закрити вхід до гробниці величезним каменем. Коли Христос воскрес, то поховальне полотно лишилося у гробниці. Нині воно всесвітньо відоме як Туринська плащаниця, яка є об'єктом поклоніння і наукових досліджень. Але похорону як такого не було. І не могло бути. Про це Ісус принаймні 10 разів говорив своїм учням: «І почав навчати їх, що Синови Чоловічому треба багато страждати, і старші, первосвященники та книжники відцураються Його і Його уб'ють, і Він по трьох днях воскресне. Він говорив про це відкрито» (Мр. 8.31, Мтв. 16.21, Лк. 9.22). Тобто Христос говорив учням про своє воскресіння на третій день цілеспрямовано, навчав їх. Але ж Його таки поховали у гробниці. Йосип Ариматейський її спорудив начебто для себе, але зверніть увагу: «На тому місці, де Його розп'яли, був сад, і в саду — нова гробниця» (Ів. 19:41). Тобто гробниця була поряд з місцем розп'яття — Голгоотою. А тепер поміркуйте: хто захоче влаштувати свій по смертний спокій поряд з місцем страт і катувань, звідки періодично лунали зойки страждання та прокляття. Висновок: ця «гробниця», розташована у нетиповому для поховань місці, була призначена не для поховання, а для зберігання у недоторканості Христового тіла протягом трохи більше однієї доби — від вечора п'ятниці до недільного ранку. Євангелісти звертають увагу, що вхід до «гробниці» закривав дуже великий камінь (Мк. 16.4), який не могли відкотити двадцять чоловік. Виходить, що без спеціальних технічних засобів «гробницю» неможливо було відкрити, що є нетиповим для та

кого роду поховальних споруд. Як же тоді Йосип спромігся закрити цим каменем вхід до гробниці? Дослідники повідомляють, що камінь котився по спеціально зробленому похилому жолобу. Початково він знаходився на підвищенні і фіксувався клином. Йосип вибив цей клин, камінь під своєю вагою покотився по кам'яному жолобу і закрити вхід. Як бачимо, конструкція «гробниці» дозволяла легко її закрити, проте абсолютно не передбачала можливості її наступного відкриття. Згаданий «непідйомний» камінь відкотити воскреслий Христос силою своєї віри, спроможною, як Він казав, пересувати гори (Мтв. 17.20). Наявність нетипової гробниці у нетиповому місці свідчить про те, що Христове воскресіння було не імпровізацією, а ретельно спланою акцією. Виразні сліди крові на Туринській плащаниці безперечно свідчать, що тіло не було ні набальзамоване, ні навіть обмите. Тільки не кажіть, що в учнів не було часу обмити тіло Господа через наближення юдейської суботи. По-перше, добре відомо, як Христос ставився до суботи — він її демонстративно ігнорував. По-друге, Йосип і Никодим при бажанні могли обмити тіло за кілька хвилин. Тоді навіщо Никодим приніс так багато бальзамуючої рідини? Дослідження Туринської плащаниці показали, що вона була просякнута розчином алое і смирни. Велика кількість рідини потрібна була саме для того, щоб повністю занурити у неї цю дорогу льняну тканину площею майже 5 квадратних метрів. Потім плащаницю, з якої стікала запашна рідина, поклали на камінь. На одну половину тканини поклали Ісусове тіло (головою до центру полотна), яке накрили другою половиною. Навіщо була потрібна просякнута запашною рідиною плащаниця? Адже воскреснути мало цілком мертве тіло, до того ж спотворене жорстоким бичуванням і розп'яттям.

Під кінець римський воїн завдав уже мертвому тілу «контрольний удар» через правий бік у серце, щоб гарантувати смерть (Ів. 19.34). Очевидним є те, що після цього Христове тіло було абсолютно несумісним з життям, і йому не могли зарадити жодні обмивання чи бальзамування. У цьому є таємниця. Церковна влада спочатку поставилася до плащаниці стримано, оскільки вважала її картиною живописця, що не мала жодної цінності. На шматку полотна було видно лише темні плями, що неясно позначали риси якогось обличчя і силует тіла. Христове зображення на плащаниці було виявлене лише 1898 року завдяки відкриттю фотографа Секондо Піа, який сфотографував полотно і, поглянувши на негативну фотопластину, був глибоко вражений — на ній проявилось позитивне зображення Спасителя. Дивно, що Христове зображення на плащаниці визнали лише через 2 тисячі років після його утворення. Інакше й не могло бути, оскільки для зрозуміння сутності плащаниці люди вже повинні були володіти технологіями цифрової обробки і розпізнавання зображень, комп'ютерного сканування рентгеновським і ультрафіолетовим промінням, мікрофотографії в поляризованому світлі, тонкого хімічного і радіоактивного аналізу, аналізу ДНК і багато іншого. Без усього цього походження плащаниці й досі залишалося б під великим сумнівом. Порівняно недавно вчені виявили на плащаниці зображення монет, які були покладені на очі померлого Ісуса. Точно встановлено, що це найдрібніша мідна монета, яка була викарбувана Понтієм Пилатом в 29-30 році. Йосип Ариматейський і Никодим могли з поваги до свого Вчителя використати золоті або срібні монети. Проте вони використали саме ту монету, яка точно вказувала на час події, а також місце — підвладну Пилатові територію Юдеї та Самарії. Це означає, що Туринська плащаниця — це Христове послання сучасному поколінню людей. Це послання, яке безперечно підтверджує істинність Євангелія. Плащаниця — це фотографія Христового тіла з залишками Його крові, рослинного пилку Палестини і навіть єрусалимського ґрунту. Ось чому Христове тіло не обмивали! Полотно плащаниці було застосоване як «фотопластина», на якій точно зафіксована реальність давнини. А величезна кількість бальзамуючої рідини повинна була захистити цю фотографію від шкідливого впливу мікроорганізмів та інших подібних загроз. Отже, феномен Плащаниці започаткував поєднання віри і науки. Без цього неможлива справжня релігія як шлях поєднання людського і божественного, небесного і земного. Це рішучий крок до цілісних знань. Тепер скажемо бодай кілька слів про Никодима. У Євангелії від Івана (Ів. 3, 1-21) написано: «Був один чоловік з фарисеїв, Никодим на ім'я, начальник юдейський. Він до Нього прийшов уночі та й промовив Йому: «Учителю, знаємо ми, що прийшов Ти від Бога як учитель, бо не може ніхто таких чуд учинити, які чиниш Ти, коли Бог з Ним не буде». Далі йде розповідь про народження згори. А тепер ще 7:50: «Говрить до них Никодим, що приходив до Нього вночі, і що був один з них: «Хіба судить Закон наш людину, як перше її не вислухає, і не дізнається, що вона робить?». Як бачите, Никодим став проти первосвящеників, коли вони послали схопити Ісуса Христа. Піс-

ля страждань і хресної смерті Спасителя Никодим допоміг Йосипові Ариматейському зняти Його з хреста і покласти до гробниці. Юдеї видалили його з синагоги і з Єрусалиму, він жив у замському домі Тамаліїла, свого родича, де й помер. Тепер усі ми будемо більше знати про Йосипа Ариматейського і багатого фарисея Никодима. Але наші бесіди спрямовані не лише на поглиблення знань Біблії, а й на їх використання. У даному випадку нехай вам буде корисним досвід Никодима, який належав до правлячої верхівки, але усе ж шукав істини, тому вночі прийшов до Христа і сприйняв Христове вчення. Йосип зробив це раніше, але став активним прихильником Христа і коли у день страсти усі учні поховалися, а один навіть зрікся Учителя, Йосип пішов до римського правителя з проханням видати йому тіло, з точки зору римлян, страченого злочинця. Хіба це не сила віри і відданості? Дійте ви також в складних ситуаціях, як діяли Йосип і Никодим. Амінь.

Для того, щоб поповнити знання Біблії, почути відповіді з питання людей про різні проблеми повсякденного життя, слухайте християнську радіопрограму «Відвертість», яка виходить в ефір з Києва, щонеділі о 19:40, на першій програмі Українського радіо

ЛАУРЕАТИ МІЖНАРОДНОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ ПРЕМІЇ ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ „ТРІУМФ” ЗА 2016 РІК

Цю почесну нагороду засновано у 1998 р. Чернігівським медіа-клубом за сприяння Національної спілки письменників України та міжнародних громадських організацій. З 1 листопада 2014 року засновником премії стала Міжнародна літературно-мистецька Академія України, яка об'єднує відомих письменників, перекладачів, науковців та журналістів із 50-ти країн світу. Рішення ухвалює Комітет із нагородження Міжнародною літературною премією імені Миколи Гоголя «Тріумф», до якого входять знані письменники і науковці. Серед лауреатів минулих років – Іван Кошелівець, Петро Яцик, Оксана Забужко, Василь Голобородько, Рауль Чілачава, Михайло Слабошпицький, Василь Слапчук, Сергій і Тетяна Дзюби, Віра Вовк, Дмитро Стус, Михайло Сидоржевський, Володимир Шовкошитний, Марко Павлишин, Ігор Павлюк, Євген Баран, Богдан Бойчук, Емма Андієвська, Марко-Роберт Стех, Анна-Гая Горбач, Дмитро Дроздовський, Дмитро Чистяк, Димитр Христов, Боян Ангелов, Елка Няголова, Атанас Ванчев де Трасі, Ак Вельсапар, Бенедикт Дирліх, Єтон Келменді, Володимир Федоров, Петро Захаров, Сограб Рагімі, Хрісто Петрескі, Бранко Цветкоскі, Михайло Блехман, Ефраїм Баух, Войцех Пестка, Аuezхан Кодар, Гурген Баренц, Сусанна Ованесян та інші відомі люди з України, США, Великобританії, Німеччини, Франції, Італії, Канади, Бразилії, Австралії, Бельгії, Швеції, Болгарії, Словаччини, Польщі, Ізраїлю, Македонії, Латвії, Грузії, Вірменії, Казахстану, Туркменістану, Молдови, Росії, Білорусі, Косова, – письменники, перекладачі, науковці, меценати, журналісти, громадські діячі, актори театру й кіно, музиканти, художники, працівники освіти і культури. У 2016 році до Комітету з нагородження Міжнародною літературною премією імені Миколи Гоголя «Тріумф» увійшли: Сергій Дзюба – голова журі, письменник, президент Міжнародної літературно-мистецької Академії України, очільник Чернігівської міської організації Національної спілки журналістів України, почесний професор Луцького інституту розвитку людини Університету «Україна», лауреат міжнародних літературних премій; Михайло Сидоржевський – голова Національної спілки письменників України, головний редактор «Української літературної газети»; Василь Голобородько – письменник, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка; Петро Кралюк – письменник, доктор філософських наук, професор, перший проректор Національного університету «Острозька академія»; Іван Корсак – письменник, лауреат міжнародних літературних премій. Названо цьогорічних лауреатів (надій-

шло понад чотириста пропозицій з України та закордону), ними стали: 1. Літературознавець, директор Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України, доктор філологічних наук, академік НАН України, Шевченківський лауреат Микола Жулинський (м. Київ) – за визначний внесок в українську літературу, подвижницьку державотворчу діяльність; 2. Письменник, Шевченківський лауреат Валерій Шевчук (м. Київ) – за книгу спогадів «На березі часу. Ті, котрі поруч»; 3. Літературознавці Михайлина Коцюбинська (м. Київ) (по смертно) та Юлій Коцюбинський (м. Чернігів) (по смертно) – за визначну наукову та громадську діяльність; 4. Зарубіжні письменники, перекладачі, журналісти, громадські діячі: – верхньолужицькі письменники Бено Будар та Доротея Шолчина (Шолце) (Німеччина) – за визначну літературну діяльність; – поет, художник Кіцьор Кшиштоф Косцеша (Польща) – за поетичну збірку «Поезія у перекладі волинських поетів. Картини»; – письменниця, сценарист, головний редактор журналу «Новий Світ» Олена Жукова (Канада) і письменник, публіцист, головний редактор газети «Перекресток Виннипег», заступник головного редактора журналу «Новий Світ» Михайло Співак (Канада) – за власний творчий доробок, випуск журналу «Новий Світ» та популяризацію сучасної української літератури в Канаді; – письменник, громадський діяч Славімір Генчев (Болгарія) – за літературну творчість і популяризацію української культури в Болгарії; – поет, прозаїк Марек Вавжинський (Польща) – за поетичну збірку «На маргінесах»; – головний редактор газети «Голос України в Західному Сибіру», заслужений журналіст України, письменник Микола Свінтицький (Російська Федерація) – за роман «Генерал Акайчиков»; – письменник Нурлан Джилкішиєв (Казахстан) – за літературну та громадську діяльність; – арабський письменник, перекладач Абдельвахаб Аззаві (Сирія) – за книжки «Випадковий смуток» (Сирія), «НОТА – небеса свободи» (Єгипет) та «Мозаїка облоги» (Ліван), а також переклади віршів українських поетів і їх публікацію в арабських виданнях; – письменник, перекладач Мілан Грабал та перекладач, україніст, доктор мистецтвознавства Петр Каліна (Чехія) за власний творчий

доробок та значний внесок у пропаганду української літератури в Чехії;

5. Заступник директора Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України, літературознавець Сергій Гальченко (м. Київ) – за підготовку факсимільних видань рукописної та малярської спадщини Тараса Шевченка, випущених до 200-річчя від дня його народження;

6. Письменник, громадський діяч Віталій Шевченко (м. Київ) – за підготовку низки авторських та колективних історико-краєзнавчих видань про Ічнянщину («Енциклопедія Ічнянщини», «Оживає минувшина» в трьох томах, «Літератори Ічнянщини. 100 імен...», «Щоденники Костянтина Самбурського за 1918-1928 роки»);

7. Письменник, перекладач Станіслав Шевченко (м. Київ) – за багатогранне висвітлення українських реалій у поетичних збірках «Квіти небесні земної любові», «Під сузір'ям Пасіки», «Дім для душі»; за пропаганду української культури медійною, літературною та кіносценарною діяльністю; за творчий внесок у зближення української та сусідніх культур, зокрема його двомовними перекладними виданнями з польської літератури та іншими творами;

8. Письменниця, доктор культурології Євгенія Більченко (м. Київ) – за талановитий поетичний внесок у сприяння миру і міжкультурного діалогу;

9. Художник, голова правління Волинської організації Національної Спілки художників України Володимир Марчук (м. Луцьк) – за багаторічну натхненну працю зі створення та розбудови одного з найбільших культурних просторів Західної України – Галереї мистецтв у Луцьку, поглиблення культурно-мистецької комунікації українсько-польського Пограниччя у царині сучасного іконопису і сакрального живопису, постійну та всебічну промоцію талановитої української молоді;

10. Письменник, тележурналіст, редактор журналу «Бористен» Фідель Сухоніс (м. Дніпропетровськ) – за багаторічну письменницьку та журналістську роботу, спрямовану на ознайомлення читача з життям і діяльністю західної української діаспори, зокрема за видання художньо-публіцистичних збірників і книг: «Українська Америка зблизька», «Україна за Атлантикою», «Америка у вишиванці», «Калинова гілка кленового дерева», «Ріо де Україна» та «І знову я в Америці»; письменниця Еліна Заржицька (м. Дніпропетровськ) – за значні успіхи в національно-патріотичному вихованні дітей та підлітків, прищеплення їм патріотичного ставлення до рідної землі засобами художньої літератури; письменник, есеїст Віктор Палинський (м. Львів) – за талановиту інтерпретацію гоголівської містичної теми у сучасній прозі, бережливо-новаторське ставлення до барокових літературних традицій та майстерні стилістичні експерименти у царині літературно-мистецької есеїстики; письменниця Елла Леус (м. Одеса) – за книгу-диалогію «Антипадение»;

11. Перекладач Андрій Євса (помертньо) (Одеса) – за переклади творів класиків світової літератури та сучасних українських письменників, значний внесок у пропаганду української літератури в світі; письменники Святослав Хрикін (помертньо) та Станіслав Рибалкін (помертньо) (м. Чернігів) – за подвижницьку літературну діяльність;

12. Краєзнавець Марія Вощевська (м. Київ) – за книжку-дослідження «Мій край. Люди і долі»; заступник голови «Чернігівського земляцтва в місті Києві», керівник Ічнянського відділення Микола Вощевський (м. Київ) – за визначну громадську та благодійну діяльність.

Сергій Дзюба,

голова журі, президент Міжнародної літературно-мистецької Академії України

“Фенноманія” – фінський аналог українського народництва

Регулярні спроби прокремлівських та антиукраїнських ЗМІ наділити український націоналізм якимось “звіроподібними” рисами, у будь-якої, хоч трохи, освіченої людини можуть викликати лише посмішку, а іноді, відразу. Адже всім відомо, що націоналізм – це невід’ємна частина ідеології будь-якої успішної держави, а сьогодні – це безсумнівна перемога над неконтрольованою масовою міграцією. У державному становленні європейських країн, які нині намагаються подати Україні в якості зразка так званій “мультикультуралізм”, націоналізм відіграв дуже важливу, а часом і провідну роль. І навіть така маленька і нейтральна країна європейської півночі як Фінляндія, з’явилася на світ виключно завдяки ідеям націоналізму (у Фінляндії такі ідеї вилились у суспільно-політичний рух – Фенноманія, що зародився у середині XIX ст.). Тваринний образ націоналізму, що сьогодні пропагується різного роду друкованими виданнями та телебаченням з Москви та Брюсселя, аж ніяк не в’яжеться зі спокійними, миролюбними фінами. Між іншим, саме націоналізм допоміг фінам стати тими, ким вони є зараз, саме націоналізм не дав фінам потрапити під п’яту більшовиків у бурхливі революційні часи протягом 1917-1922 рр., вистояти у боротьбі зі сталінським режимом СРСР протягом 1939-1944 рр. і успішно розвиватися в пору протистояння совєцької Москви із США протягом 1945-1991 рр. (так звана “Холодна Війна”). Широкий національно-визвольний рух виник у фінляндському суспільстві в 1840-ті рр., в пору розквіту європейського націоналізму та філософських ідей пізнього романтизму. У той час Фінляндія була автономним князівством у складі самодержавної московської імперії під скіпетром династії Романових. Саме тому, фінський національний рух, або ж Фенноманія, за своїми зовнішніми формами був цілком поміркованим, ліберально-демократичним з відголосками консерватизму та революційного романтизму. Представники фенноманського руху, виборюючи національну окремішність фінів, робили наголос на мові та освіті. Особливістю Фенноманії була відсутність звернень до славного минулого, у порівнянні з аналогічними національно-визвольними рухами поляків, українців, мадярів, німців та італійців. Навпаки, основоположники фінського націоналізму (Юган-Вільгельм Снелльман, Сантері Алкіо, Конрад-Віктор Зілліакус, Вігторі Косола) чудово усвідомлювали у себе відсутність такої риси. Але це нікого не бентежило, навпаки в рази збільшувало їхні сили. Соціальну підтримку руху Фенноманії надавали представники фінляндського селянства та духів-

ництва. Метою фенноманів була загальна фінізація всього суспільного життя Фінляндії, яка була спрямована здебільшого на міське населення пропагуючи “фінляндську ідею”, згідно з якою Фінляндія визнавалась окремою державою (як від Швеції, так і від Московії) виключно за мовним принципом Чому так сталося? Все дуже просто – на відміну від Польщі та українських губерній Наддніпрянщини, самодержавна дійсність імперії Романових і нові віяння європейського романтизму звільнила фінляндське суспільство від цензури та інтелектуального тиску. За умовами часу Фенноманія взяла літературно-науковий напрямок, отримуючи деякі поблажливі преференції від царизму, у свою чергу йдучи на співпрацю з імперськими чиновниками Санкт-Петербурга. На чолі руху Фенноманії стояли професор філософії та історії Юган-Вільгельм Снелльман, поет Юган-Людвіг Рунеберг, збирач народного карело-фінського епосу “Калевала” Еліас Льоннрот та інші. Пізніше супротивниками фенноманів на політичній арені стали ліберали-шведомани, які відстоювали права шведської мови як знаряддя шведського культурного впливу у Фінляндії.

Юган Снелльман – видатний діяч фінського національно-визвольного руху, стверджував, що фінської культури ще немає, і що її тільки належить створити. У країні Суомі (так іменують свою батьківщину самі фіни) йшли суперечки про те, як створювати національну культуру, створювати націю. Снелльман вважав, що «національний дух не є якась закована субстанція, непідвладна змінам. Він представляє собою результат безперервної роботи, починаючи з моменту зародження самого духу. І на певній стадії розвитку національного духу народжується патріотизм, втілюючи в собі буття нації. Отже, практичне завдання першорядної важливості полягає у формуванні в народі почуття національної ідентичності та патріотизму...». Як вважав Снелльман, «в долі нації активна роль належить самому індивіду. Нація покликана і має невід’ємним правом формувати сама себе, активно визначати, що правдиве, а що помилкове...». Головним гаслом Снелльмана було – «...нація повинна сподіватися лише на власні сили!». Розвиваючи цю думку, він стверджував, що «фінській нації не слід прагнути до того, чого вона не в змозі досягти і не здатна зберегти...». Це досить незвично, оскільки будь-який національний рух на первісній ступені, як правило, сповнений романтичної мрійливості. Але Снелльман не поспішав навіть з державністю, вважаючи, що вона повинна остаточно утвердитися тільки зі становленням фінської нації

– що і буде остаточною підставою політичної незалежності. Проте Снелльману вдалося досягти невеликих, але дуже важливих цілей. Виходячи з гегелівського вчення про народний дух як вищу реалізацію об'єктивного духу, бачив найважливіше історичне завдання у розвитку національної самосвідомості, найважливішою умовою чого вважав мовну єдність країни. Будучи сенатором в підконтрольному самодержавному царизмові уряді (1863-1868 рр.), він домігся видання наказу від Великого Князя Фінляндського Олександра II про рівноправність фінської мови зі шведською (яка панувала у Фінляндії з XIII ст.), що зробило першу – державною мовою Фінляндії (від 1863 р.). Снелльман сприяв введенню в обіг фінської національної грошової одиниці – марки (від 1865 р.). І все це в складі шовіністичної, антидемократичної та самодержавної Російської імперії! У 2-й половині XIX ст. фіни стали стверджувати, що Фінляндія не відвойована Московією у Швеції, а уклала з правлячим домом Романових рівноправний союз, так звану династичну унію. Так, фіни створювали самих себе і свою країну, не чекаючи дозволу від царя-батюшки і Великого Князя Фінляндського. До часу падіння самодержавства у 1917 р., фіни мали вже достатньо розвинуту національну самосвідомість, щоб отримати державну незалежність.

HELSINKI - HELSINGFORS - ГЕЛЬСІНКИ

З історичної точки зору можна поєднати політико-філософське вчення Снелльмана та ідеї теоретиків українського націоналізму Миколи Міхновського і Дмитра Донцова. Приблизно у той самий час, коли закінчував свою діяльність Снелльман, у січні 1900 р. Міхновський у Харкові взяв участь у створенні Революційної Української Партії (РУП) — першої української політичної самостійницької організації у Наддніпрянській Україні, завдяки чому Міхновському вдалося узагальнити свої ідеї в окремій брошурі, що була видана

у Львові в 1900 р., накладом у тисячу примірників. Деякий час ця брошура, "Самостійна Україна", вважалася політичною програмою РУП, але згодом зазнала гострої критики – українська інтелігенція Київщини та Слобожанщини, яка була вихована на московській окупаційній культурі, сприйняла цей маніфест вкрай вороже. Незадоволення позицією Міхновського почалося і у самій РУП, оскільки "Самостійна Україна" не містила соціальної програми, тоді як члени РУП тяжіли до популярного в ті часи соціалізму. Як наслідок, Міхновського звинуватили у шовінізмі, надмірному радикалізмі. Незважаючи на шквал критики, Міхновський наприкінці 1900 р., у відповідь на заборону офіційної влади зробити напис українською мовою на пам'ятнику Іванові Котляревському у Полтаві, від імені РУП написав: «Українська нація мусить скинути панування чужинців, бо вони огиджують саму душу нації. Мусить добути собі свободу, хоч би захиталася ціла Росія! Мусить добути собі визволення з рабства національного та політичного, хоч би пролилися ріки крові! А та кров, що поллеться, впаде як народне прокляття на Вашу голову, пане міністр, і на голови всіх гнобителів нашої нації...».

Що стосується Донцова, то він, керуючись ідеями Фрідріха Ніцше прийшов до генерального висновку: нація — не лише «мовна чи національна спільнота», це воля щось спільне творити. Донцов намагався прищепити українській суспільності волю до влади і волю до життя, фанатизм на шляху боротьби за власну ідею, тверду віру у власні сили, і тільки такий вихід він вбачав у творенні повновартісної нації. Націю може порятувати лише народження нової психології переможців, а не рабів, «...не вічний стогін покараних рабів і сльози...». Донцов послідовно обстоював ідею незалежності України та застерігав від орієнтації на Москву, незважаючи на те, чи вона царська, республіканська, буржуазна чи пролетарсько-соціалістична. Донцов ототожнював царизм і комунізм, оскільки вони є різновидами однієї ідеології, які відрізняються лише суттю. Таким чином, ключова причина успішності фінського національного проекту в XIX-XX ст., на відміну від українського, лежить у цілеспрямованому розвитку національної самосвідомості. Разом з тим, майбутнє фінів як нації виглядає досить невизначено, оскільки країна поступово втягується у вир глобалізації, що неминує розмиває національну самосвідомість. Фіни занадто маленький народ, щоб створити стійку етнічну систему, здатну протистояти потужному валу глобалізації. Те, що було успішним в XIX ст., вже не спрацює в XXI-му ст. Однак досвід фінського національного руху цілком може стати в нагоді великій нації, наприклад, українській. Час все поставити на свої місця...

© **Денис КОВАЛЬОВ,**
аспірант кафедри історії та політичної теорії,
ДВНЗ "Національний Гірничий Університет"

«З нових видань «Бористену»

РЕЦЕНЗІЯ НА КНИГУ МИХАЙЛО ДЗВІНКИ «НЕ ЗАКОЛИСУЙТЕ ЛЮДЕЙ УТОПІЯМИ...»

Дзвінка Михайло. Не заколисуйте людей утопіями... [Текст] / Михайло Дзвінка. – Bradenton, Florida, 2014. – 101 с.

Чи є завузькими рамки сучасної літератури, особливо, якщо ми говоримо про прискіпливий погляд фахівця на сьогоднішнє через призму філософської чи науково-публіцистичної думки? Зізнаюся, це непросте і навіть, я б сказала, провокаційне запитання прийшло мені в голову після того, як я обговорила поняття літератури з однією відомою письменницею. Між нами... А що таке взагалі «рамки»? Це якісь нікому невідомі межі, ліміт, границя чи певне звуження... При всьому різноманітті культур, філософських систем і підходів до визначення морфології та етимології я знайшла всього лише до десяти синонімів для цього слова. До того ж найчастіше вони впливали разом зі словом «нормативний». Тобто, коли ми говоримо про якийсь предмет, і літературу в тому числі, ми рухаємося в межах нормативних уявлень, які обмежують нашу свідомість, а частіше несвідоме, цими самими нормативними рамками. Що ще страшніше – бувають не просто «рамки», а взагалі своєрідні конструкції. Я би сказала не просто своєрідні, а навіть внутрішньо привабливі для нас й тому небезпечні, – з ними ми рухаємося в рамках відносної вузькості рамок. Тобто від певних меж, не помічаючи, ми переходимо навіть не до нормативності, а вже до шаблонів. А це вже прикро. Книга Михайло Дзвінки не є такою, щоб її зачитували до дір домогосподарки чи відвідувачі популярних літературних кафе, але вона є такою, що досить серйозно претендує на злам шаблонів.

**«Все виглядає добре. Але час вимагає змін»
(Михайло Дзвінка)**

Це своєрідний шаблон – все ж добре, чого ж ламати? Але ми знаємо, що як раз в період благополуччя, і історичного в тому числі, і закрадається в душу зрадницька думка, що так добре буде завжди. І ось тут-то ми й помиляємося, бо час і історія, яка дзеркально відображають певні часові проміжки, – самі безжальні руйнівники наших ілюзій. Творчість митця невід’ємна від власних екзистенціальних орієнтацій, що презентуються в його творах. Екзистенції ніби відтворюють своєрідний портрет творчої особистості, коли результати креацій постають через осмислення митцем життя. Взагалі, екзистенціальна сфера в значній мірі визначається особистісною емпірикою автора, його рефлексіями, переживаннями, складною інтеграцією індивідуальних

та загально соціальних життєвих тенденцій і уявлень. Автор ніби випліскує події, враження й факти на «полотно» тексту, переломлює через своє життя, через свої сенсові орієнтації за допомогою уяви і власних ідеалів. Михайло Дзвінка зі своїми науково-публіцистичними рефлексіями та екзистенційними орієнтирами щодо місця релігії в житті людини прийшовся нам, як кажуть, «під час». Чому? Автор, висловлюючи свою думку й спираючись на конкретні історичні факти, приклади, літературні та загальнолюдські джерела, намагається визначити роль і значення Церкви та вірувань в сучасному соціумі. Тих, хто знають мене як особу, прихильну до постмодерну, можу розчарувати – я людина віруюча й мені небайдужа історичність Віри.

Проректор КВНЗ «Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти» пані Марина Ватковська з книгами українця з США.

Взагалі-то, в нашому житті повсюдно відбуваються банальні речі і з цим питанням в тому числі. На мою думку (можливо хтось зі мною не погодиться) замість справжньої Віри ми найчастіше вдаємося до ритуалів та шаблонів, навіть не підозрюючи про те, що Віра – це просто вчинки, які йдуть від душі, а не від вигідного для себе прорахунку мозку або погляду на церковний календар: ага, яке там сьогодні свято, щоб свічку поставити? І з цим питанням (я не про свічку, а про Віру) вже багато років ми ходимо лабиринтом – проходимо мимо справжнього, тримаємося за нікчемне, деремося за просте, розв'язуємо завдання, які не коштують ані дрібки нашої уваги та часу. І знов наступаємо на ті ж граблі, які вже кілька разів вдарили нас по «історичному носі», тренуючи нашу рефлексію та природну терплячість.

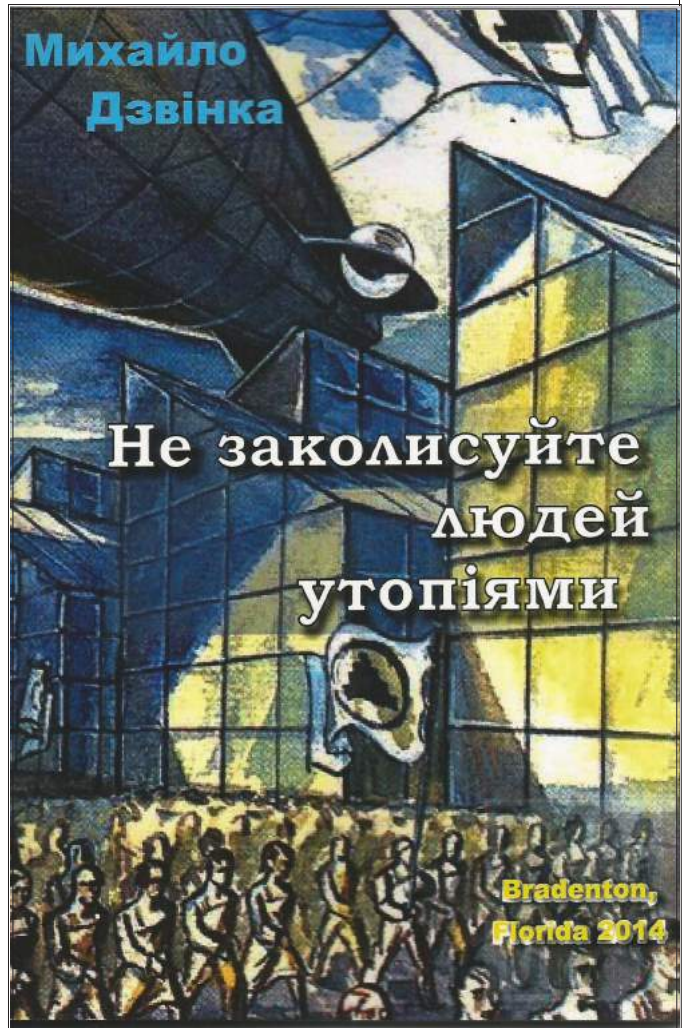
«В релігійних справах не варто й небезпечно робити революційні зміни. На перелазі коней не міняють. Люди дозрівають з розвитком освіти, науки і правильної політики. Хто скоріше, а хто пізніше»
(Михайло Дзвінка)

Знов таки, хочеться нагадати, що наше сприйняття тексту Михайло Дзвінки може не співпадати з авторською думкою. І це природно, особливо у такій непростій книжці, направлений на те, щоб своєрідно підштовхнути нас до розумів на заявлену тему. Адже у кожного митця його тексти – це своєрідна «швайка» себе самого за допомогою небайдужості. Автор не прагне створити читачу комфорт. Його тексти вимагають від нас вдумливої роботи через самосперечання, самодетерміновану рефлексію та злам певних внутрішніх шаблонів, що є серйозною внутрішньою роботою. Я переконана, що такий реципрокний процес взаємообміну думками – через текст та Віру – надає певні можливості читачам, які сприйняли вистраждані сенси Михайло Дзвінки: «Якщо людина чекає на нагороду за добру поведінку – то це є фальшива мораль. Правильна мораль: коли людина поводить себе добре, не чекаючи на нагороду».

Ольга Репіна
м. Дніпропетровськ

Від редакції: Залишається додати що чергове видання нашого щомісячника цікаве так само і особою автора. Добродій Михайло Дзвінка українець з США. Мешкає на сонячній Флориді та у всякий спосіб сприяє своїй історичній Батьківщині. Вважається що найбільш

вартісними інвестиціями є інтелектуальні. Свою працю «НЕ ЗАКОЛИСУЙТЕ ЛЮДЕЙ УТОПІЯМИ...» пан М. Дзвінка, можна сказати, подарував українській громаді. Вона безкоштовно передається до військових з'єднань, учбових закладів, бібліотек, громадських організацій. Туди де найбільш потрібне досягнення наших непростих реалій сьогодення, розуміння протиріч та перспектив сучасного людства. Так нещодавно редакція передала примірники книг М. Дзвінки «НЕ ЗАКОЛИСУЙТЕ ЛЮДЕЙ УТОПІЯМИ...» до КВНЗ «Дніпропетровського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти». Хто –хто а вчителі, вихованці сучасної української молоді повинні добре орієнтуватися в розумінні складних соціальних та політичних процесів.

**Обкладинка книги М. Дзвінки
Дзвінки «НЕ ЗАКОЛИСУЙТЕ
ЛЮДЕЙ УТОПІЯМИ...»**

Веселі віршовані рядки!

ВІРШИК ПРО КАМІНЧИК (розповідати, коли дитячко їсть)

був собі камінчик
звався він плискінчик
мав хатинку під кущем
їв сметанку із борщем
їв і кашечку й супець
і ще рибку-окунець
запивав він молочком
щоб зростати козачком

ПОДОЛЯНОЧКА

Аж тут
співанка
подобу свою
зі стебельця
виспівує
сонечко звалити хоче
подоляночку виводить
колокільцями
розбудила мене
ранісінько
прісною росою
і що їй до того
що я півником зовуся
цвіркуна люблю

КОЛЯДОЧКА I

біжить місяць біжить місяць
червінцями бряжче
пане місяцю пане місяцю
в панни зірочки
обцасики
ізтерлися
куй ковалечку куй
колядоньку Рожденному
колядуї

КОЛЯДОЧКА II

в білій бричці в білій бричці
везуть кралю-калиноньку
звідки кралю-королівно
– а ми, – кажуть, – з України
наш таночок із калини
привезли вам нині Панну
яснолицю українну
Панна Иванка пеленає
у сінечко покладає

прийшли гості
коб, здорові
прославляти
Сина Бога

КОЛІСКОВА ВІД ДРІМАЙЛИКА

Олесі та Уляні Півторак

Олеся спить і апельсинка,
І песик накрохмалений,
І слоник сонний хай присниться
В солоджених сандаликах.

І хай тобі метелики
У райдужних відеречках
Приносять по веселоньці,
По зіроньці й цукерочку...

Котив коток
Кроковее колесо
Зробив собі шкодку...

Котив котив
Коло вікон
Прикотив Миколці сон...

Якщо будеш котку
Нам робити шкодку
Замкну тебе котку
На замок-колодку...

«Наші переклади»

Поетичне слово не має національних кордонів

Нурлан Джилкішиєв (Казахстан)
 Джилкішиєв Нурлан Абжапарович народився 3 травня 1953 року. Закінчив Шимкентський педагогічний інститут. У 2004-му році обирався депутатом парламенту Республіки Казахстан третього скликання. Член Спілки письменників Казахстану. Лауреат Міжнародної літературної премії імені Миколи Гоголя «Тріумф» (Україна, 2016).

Чудовій болгарській поетесі Марії Магдалені Костадиновій

Погладь моє волосся, причаруй,
 Неначе мавка, лісова богиня, –
 Незаймана, не проклята, дитинна,
 Мов далеч синя, в полі звабна рунь.

Жорстке моє волосся, та душа,
 Не стоптана буремними літами,
 Любові прагне, дива, а не краму,
 Просвітленого, доброго вірша.

Я пам'ятаю лагідні долоні,
 Бабусі й нені, що зціляли вміть:
 Лиш доторкнуться – вже і не болить...
 Погладь дочасно посивілі скроні.

Так ніжно й тихо... Наче я – той сокіл,
 Ясний, ще не приручений до змов!
 Освячені любов'ю, живемо,
 А без кохання тліємо, мов попіл.

Зеленоокій жінці

Зеленоока, незбагненна жінко,
 Прудка, мов сарна, і п'янка, як ніч!
 Вам вишептало кольору родзинку
 Тендітне листя з магії сторіч.

У цих очах – великих, не зужитих,
 Проникливо чарівних, мов роса, –
 Такі глибини й таємниці світу,
 Яких ще жоден муж не описав.

Бо неможливо висловити словом,
 Це – як сльозу сховати у рукав...
 Безсилий перед вами казанова,
 Який би місяць з неба не дістав.

Ці очі не ворожать, а кохають,
 У них не помста – сяйво й висота!
 Таку довіку не підкорить згряя,
 Бо вільна й легкокрила, наче птах.

Зеленоока, незбагненна жінко,
 Прудка, мов сарна, і п'янка, як ніч!
 Вам вишептало кольору родзинку
 Тендітне листя з магії сторіч.

Мій смуток

Мій смуток – місяця ріжок,
 Який тремтить у холоднечі.
 Бо винна без вини: ви – бог,
 А я – лиш жінка, тінь під вечір...

З ребра, для насолоди – вам,
 Вродлива, ніжна, кароока!
 Так, першим, звісно, був Адам –
 Господь потренувався трохи...

Мабуть, не все вдалось тоді,
 Бо ж досвіду не вистачало...
 Можливо, біс – у бороді,
 Чи Єва – надто досконала?

Володарю, в яких краях
 Ви краєте моє терпіння?
 Якщо у всьому винна я,
 Пора виходити із тіні!

«Донбас Сьогодні. Рубрика Світлани Талан»

Жити в Україні чи в «малодійній республіці»?

Світлана Талан – сучасна українська письменниця, член НСПУ, має відзнаку «Золотий письменник України», тричі лауреат «Коронації слова» та багатьох Всеукраїнських та Міжнародних літературних конкурсів, авторка десятих романів. Серед них такі знані читачами як «Не вурдалаки», «Розколоте небо» та «Оголений нерв». Мирне й спокійне життя, міцна родина, вірні друзі... Усе, що здавалося непохитним, перевернулося догори дном. Війна роздирає навпіл усі зв'язки, і рідні люди й вірні друзі стають ворогами... Кілька місяців 2014 року Сєверодонецьк перебував під владою ополченців. Цей короткий проміжок часу став нездоланим для родини Насті Агафонової. Син, запальний прихильник Майдану і патріот України, боротиметься із сепаратистами, а дочка – вступить до ополчення... Так само розійдуться й шляхи друзів Геннадія, нерозлучних змалечку хлопців. Бо війна проходить і по родинах, і по душі. Твір цей вражає не лише майстерністю, а й граничною правдивістю викладу. І в першу чергу тому що сам автор – переконаний український патріот – пережив декілька місяців окупації в тому ж таки Сєверодонецьку. А чим живе нині підконтрольна Україні частина Донбасу? Які справді настрої тамтешніх людей і що залишається «поза кадром» найпотужніших телеоб'єктивів? Про це і не лише в новій рубриці Світлани Талан «Донбас сьогодні» - спеціально для «Бористену».

Редакція журналу «Бористену»

Сєверодонецьк – місто на Луганщині, на долю якого випали випробування псевдореферендумом-2014, окупацією на три місяці, коли кожному мешканцю довелося відчувати на собі всі «прелесті рускава мира», і дочекатися звільнення. Події 2014 року, як вулкан на болоті: збовталася багнюка і вже понад два роки тванюка ніяк не може осісти на дно, щоб на поверхні лишилася чиста вода – для цього потрібен час. І два роки, як виявилось, для цього замало. А поки у звільненому прифронтовому, колись 120-тисячному, місті не все так добре і спокійно, як може здаватися на перший погляд. За непідтвердженими даними на боці ворога й досі воюють 400 сєверодончан. Десь тут, серед нас, залишаються жити їх рідні, які навчилися тримати язика за зубами, втім, як і інші містяни. Коли у 2014 році вирували пристрасті, виникали супереч-

ки між прибічниками України та Новоросії, то зараз зазвичай люди відкрито не висловлюють свої погляди.

Спеціально для «Бористену»

Часто поруч на одному поверсі мирно живуть ті, хто має проукраїнські та проросійські погляди. Щось доводить одне одному – марна справа, бо вже всі визначилися і зміни ти людей у віці «кому за...» вже неможливо, не беручи до уваги підростаюче покоління. Наразі, відбувся умовний розподіл на три категорії. 1. Як їх тут називають, «сепари». Це люди, які не обов'язково воювали на боці ЛНР-ДНР, але мають проросійські погляди. 2. Патріоти, або як їх називають «сепари»домі. Це люди, які люблять свою країну, розуміючи, що Україна і її керівництво – різні речі. 3. Псевдопатріоти. Вже навіть не «вишиватники», а саме псевдо, найжахливіші і непередбачувані, вони повсюди: серед нас на проукраїнських мітингах, на благодійних заходах, на зустрічах із нашими захисниками, такі собі пристосуванці, які мають камінь за пазухою. Із «сепарами» простіше, вони простакуваті, недалеко, часто неосвічені, їх видно одразу, їх можна вирахувати і передбачити подальші їх дії, а ось псевдопатріоти, а їх багато, то вже справжня загроза для суспільства, коли їх важко розпізнати, бо мають велику палітру фарб для перекрашування в будь-яку мить. Вони отримують закордонні гранти, їздять на різні заходи по всій країні та за кордон, у той час, як справжні патріоти роблять свою справу тихо, непомітно і не для картинки ЗМІ.

Чомусь саме зараз згадалась нещодавня історія, коли чи не всі українські канали телебачення показали волонтерів із Західної частини країни, які зліпили і передали нашим захисникам 3 тисячі вареників. У нас є бабусі, які весь час печуть не меншу кількість пиріжків власноруч, найчастіше за рахунок своєї мізерної пенсії, але про них ніхто не знає. Чи ображаються вони на ЗМІ, які не пишуть про них? Звичайно, що ні. Вони просто роблять свою справу, тягаючи на візочках мішки з мукою та картоплею, не сплять ночами, підгодовують солдат, нічого не потребуючи взамін. Старенькі могли б свій вільний час витратити на відпочинок перед телевизором чи провести його з онуками, але це не для них – вони справжні, непідробні, щирі й добрі. Якщо пішла мова про волонтерів, то час згадати День волонтера У нашому місті під тиском активістів керівництву були подані списки волонтерів для нагород. Мали надію, що вперше урочисто будуть відмічені справжні волонтери, як і подобає, але сталося не так, як хотілося. Грамоти були виписані майже на всіх, але наше керівництво викликало активістів задля того, щоб запропонувати їм... роздати грамоти. «Ви думали, як їх вручати, коли подавали списки? Тож подумайте, як роздати», - такі були їх «вагомі» аргументи. Лише невелика частина волонтерів отримали відзнаки у відповідній обстановці, усі останні, в тому числі й працелюбні, справжні українки-матері, бабусі-волонтерки отримали свої відзнаки хіба не на задньому дворі. Чи не перестали вони допомагати нашим захисникам? Звичайно, що ні, бо «Спасибі, мамо!», почуте від солдата, для них найбільша нагорода, і все ж, крає серце несправедливість, бо був фуршет для волонтерів у їх день, але для небагатьох обраних. А мені хотілося б, щоб на нього вперше і, можливо, востаннє у своєму житті потрапили не ті, хто збирає кошти на потреби армії в офісі, а ті ж самі бабці, або дідусь, який у спеку сидів біля волонтерського кафе три години, чекаючи на відкриття, привізши візок з дачі мішок картоплі та яблук, або бабуся, яка отримує мінімальну пенсію, ледь дигає, але щомісяця приносить гроші на муку для пиріжків. Можливо, їх кошти не такі значні, як їх може пожертвувати для армії підприємець, але цінність вчинків не завжди можна виміряти грошовим еквівалентом. Ще трохи про патріотизм. Коли звільнили місто, то патріоти були всі разом у надії змінити людей проросійських поглядів, але дуже швидко в їх лавах відбувся розкол і поділ на групи та організації, усі благі наміри розбилися об сварки і з'ясування між собою відносин. І, хоча вони продовжують робити добрі справи, але вже розрізнено. Згодом це дало негативні наслідки. Місцеві вибори, які взагалі були непотрібні і про це говорилося неодноразово,

все ж відбулися. Більшість патріотів не встигли вчасно зареєструватися, а ті, хто встиг, не об'єдналися, не висунули єдиного кандидата і, як наслідок, вибори було програно. Брудні вибори, з підкупом виборців і з бюлетенями, у деяких навіть не були внесені всі кандидати, привели до влади тих самих людей, які вже були у 2014 році, організували або сприяли організації псевдо референдуму і не заявили про себе, як справжні українці. Все повернулося на свої кола. 16 лютого цього року розгорнулася справжня детективна історія з відстороненням міськими депутатами обраного старого нового мера. Чим закінчиться ця історія – вирішить правосуддя, а поки містяни є глядачами постанови міського театру депутатів, а вистава могла б мати назву «Боротьба за владу». Частина мешканців Северодонецька покинула місто під час окупації та ведення бойових дій, але місто прийняло багато переселенців. Я не можу сказати скільки саме, але фігурувала вагома цифра – 40 тисяч. Це люди, яким потрібна робота, бо, в основному, переїхали родини з неповнолітніми дітьми. Враховуючи, що основні великі підприємства так і не відновили свою роботу, є дефіцит робочих місць. Дивує офіційна інформація, яка запевняє, що середній заробіток у регіоні становить близько 3 тисяч гривень на місяць, а насправді реалії життя такі: на гуртових базах вантажник отримує в середньому 50 гривень за зміну, знайомий юнак працює поваром у ресторані, має досвід роботи, отримує 300-500 грн. на тиждень, враховуючи, що працює він два тижні на місяць, можете порахувати його дохід. Маю багато знайомих, які працюють підприємцями на базарі, вони виють вовком від неплатіжоспроможності населення. Не знаю, як виживають переселенці, бо винайняти квартиру у місті важко та дорого. За однокімнатну потрібно викласти не менше 2 тисяч на місяць + комунальні послуги. Держава надала можливість оформляти їм субсидії, але для цього потрібно власнику житла укласти договір оренди з винаймачем, а це податки і таке інше, тому про такі договори не може бути й мови. Щоправда, є такі переселенці, які непогано влаштувалися. Знаю чоловіка, який зняв кімнату у гуртожитку, отримує українську пенсію та пенсію в так званому ЛНР, допомогу у соцзахисті, як переселенець і гуманітарну допомогу. Є приїжджі пенсіонери, які донедавна їздили за українською пенсією, утворюючи величезні черги в банках. Ось ця частина дуже дратувала наших пенсіонерів. В одну чергу «Ощадбанку» попадали місцеві пенсіонери і з ЛНР. Приїжджі часто поводитись некоректно, хизуючи тим, що «по праву отримують зароблену українську пенсію», а у себе вдома – «допомогу від своєї

республіки, спасибі їм», а ще – гуманітарну допомогу і низькі комунальні тарифи. Якось їхала в маршрутці з місцевою пенсіонеркою, яка оббивала пороги виконкому, прохаючи встановити їй нові двері в квартиру. Вона розповіла, що її чоловік – пенсіонер, інвалід, прикутий до ліжка, його пенсії не вистачає навіть на ліки, а до сусідів щомісяця приїздить знайома з ЛНР, яка хизується тим, що отримує дві пенсії і може собі дозволити купувати м'ясо і ковбаси. «Чому так? – питала мене бабця. – Чому їм дають дві пенсії, а нам не підвищують? Де справедливість?» Зараз перестали видавати пенсію таким ось «туристам», але чи буде чесна перевірка справжніх переселенців, чи знову спрацює схема «кум-брат-сват-хабар»? Ніколи не забуду бабцю, яка вистояла чергу в магазині «Наша рьяба», щоб купити курячі лапки з м'ясом, коли продавчиня терпляче подавала жіночці ті лапки, щоб знайти на них м'ясо. Трохи про гуманітарну допомогу. Вона надходить в інтернати, дитячі будинки, лікарні, тощо. А ось щодо населення – цікава тема. Одного разу в ідальні біля ринку давали по одному кілограму вершкового масла. Звичайно, що отримали його випадкові люди, в основному, працівники ринку. Можна було б місцевій владі надати списки людей похилого віку і розвезти їм по домівках, але навіть себе завантажувати зайвим клопотом? Так простіше і легше. Ще один цікавий момент. Після звільнення була надія, що покарають тих, хто найголосніше волав «Росія! Референдум! Путін!» Їх насправді забирали відповідні служби, потім відпустили і вони трохи притихли. Помовчали, щоб потім... отримувати гуманітарну допомогу! Цілий ряд на ринку «сепарів» отримав чеки на чималеньку суму на придбання товарів, ще й висловили невдоволення, що доведеться йти у дорогі супермаркети. Вони й зараз отримують допомогу, так, саме та частина, яку називають «сепарами». Патріоти нічого не отримують та й не претендують на гуманітарку, але не проти дізнатися, яким чином допомога надається саме таким людям. Розчарування в жителів міста владою країни є, як і всюди, але саме тут їм доводиться жити і ходити одними вулицями з тими, хто стояв із автоматами на блок-постах при окупації. Є питання, що бентежить усіх северодончан, небайдужих до долі країни: чому ніхто не покараний? Можливо є й такі, що понесли кару, але де це висвітлено? А ось зустрітися на вулицях з так званими «ополченцями» можна чи не щодня. Навіть більше! Чимало й зараз при владі тих, хто допомагав «освободителям». Патріоти не мовчать, вони піднімають це питання, але натикаються на непробивну стіну. Мені часто задають питання: чи змінився світогляд мешканців міста після визволення? Звичайно, що змінився на краще. Зараз переважають патріотичні настрої, і це за рахунок молоді.

Тішить те, що навіть частина людей похилого віку, які ходили на референдум, зробили висновки і дуже шкодують про те. Якось мені одна з бабусь сказала: «Якщо знову прийдуть ополченці, то ми, пенсіонери, підемо на них з вилами». Якось частина населення зайняла нейтральну позицію на кшталт того, що нехай будь-яка влада, аби не стріляли й платили гроші. Немає чого гріха таїти, бо невелика частина населення після всього пережитого все ще чекає повернення «наших ребят» (читай: ополченців). Іноді у ЗМІ можна прочитати, як місто Северодонецьк називають Сепародонецьком. Патріоти ображаються, але вірус сепаратизму ще не покинув місто, він вразив частину населення і поки немає від нього антивірусних ліків. Ними могли б стати зміни на краще у нашій країні, але їх, на превеликий жаль, поки що немає. Мешканці ЛНР – часті гості у нашому місті, тож ні для кого не є секретом, що там у важкі часи були і громадські безкоштовні ідальні для всіх, і зараз діти у школах та дитсадках харчуються безкоштовно, і соціальний сірий буханець хліба коштує 2 грн. з копійками, а білий – 3.50. Для порівняння: у нас сіра буханка вагою 650 грамів – 9 грн., хоча у Сумах, наприклад, білий буханець такої ж ваги я купувала за 5.40. Не можу і не хочу говорити, що в ЛНР все чудово і дешево, але люди в Україні

поставлені на межі виживання, тому мають змогу порівнювати ціни. В ЛНР дуже дорогі ліки. Мої знайомі переселенці з Луганська, коли їхали до батьків та родичів на батьківщину, везли туди цілу сумку ліків, починаючи від зеленки та знеболювального. Кілька слів щодо цін на ліки. Для порівняння: ліки, які я купую у нас за 72 грн. у Сумах коштують 50 грн. Таке враження, що ціни нашого міста переплюнули столичні, і це при наших статках! Цікаве питання: чи хочуть мешканці

ЛНР повернення в Україну? Ті, хто не сприйняв ЛНР, звідти виїхали, лишилася лише невелика кількість в основному людей похилого віку, яким нема куди їхати. Залишились в основному маргінали, які вигадали собі таку республіку Рай, де все має бути чудово, де нема хунти і бандерівців. Вони живуть цією мрією, ладні терпіти всі негаразди, не бажаючи врахувати гіркий досвід Абхазії та Придністров'я. Надію про приєднання до Росії вони вже не плекають, залишилось лише те, що «Росія – це круто!» і сподівання на райське життя у невизнаній республіці. Якщо ви задасте питання в ЛНР продавчині, наприклад, чи є у продажу якісь там продукти, вам дадуть відповідь на кшталт «Вибачте, у нашій молодій республіці такого товару нема». Завжди і всюди повторюють із задоволенням: «У нашій республіці», хоча й не відкидають того, що вони є українці. Щоб отримати паспорт при повнолітті, довідку про народження чи смерть, потрібно їхати в Україну, але їх це не бентежить. У моїх знайомих переселенців залишилася в ЛНР сестра, яка не встигла виїхати на нашу територію, щоб народити тут дитину. В результаті отримала довідку про народження дитини з печаткою ніким не визнаної ЛНР. Жінка не встигла вклеїти фотокартку при досягненні нею 25-річного віку, тож у нашому паспортному столі порадили привезти її паспорт і зробити все як треба за 2 тисячі гривень. Ось така боротьба з корупцією. Зараз наболілим є питання, чи варто повертати окуповані землі. Звичайно, що ми всі розуміємо, що то є наша, українська територія, і десятки тисяч переселенців сплять і бачать свій рідний Луганськ у снах. Варто лише трохи поспілкуватися з переселенцями, щоб відчути їх біль і тугу за рідними домівками. Щиро хочеться, щоб ці люди знову змогли повернутися додому і обійняти своїх рідних. Але є й інша сторона медалі. Коли починаєш розмовляти з жителями «нової молоді республіки», ні в яко-

му разі не згадує поганим словом президента Росії і не чіпай прапор ЛНР. Як тільки розмова торкається болучої теми, люди становляться невпізнані. Вони кричать, впадають в істерику, ніби нанесли образу їм особисто і далі спілкування вже не буде. Питала адекватних людей: чому так? Відповідь: для них телевізор – це все! Враховуючи відсутність українських каналів, все стає зрозумілим. А Інтернет? Вони не вірять Інтернетресурсам, бо «У нас є телевізор». До прикладу, нещодавно у місті на одну добу відімкнули опалення і гарячу воду. Про це російські канали передавали кілька днів поспіль і подали, як наше місто Україна вже залишила без опалення, коли надворі ще холодно, а у квартирах мерзнуть діти і т. д. Підсумовуючи сказане, не можу й зараз висловити думку чи варто звільняти від окупантів тих, хто цього ніяк не хоче? А поки що, кожен має визначитися, де йому краще жити: у вільній країні на своїй рідній землі, чи у вигаданій республіці-Раю, яка ніким не визнана, але вже окупована «добрими» сусідами.

Світлана Галан

- Северодонецьк (у 1934 – 1950 роках – Лисхімстрой, Сіверськодонецьк) – місто обласного значення в Луганській області, місцерозташування Луганської ОДА (з 2014 року). Розташований між річками Сіверським Дінцем і Боровою, за 98 км від Луганська.
- Місто розташоване в степовій зоні на сході України в долині річки Сіверський Донець і її лівої притоки річки Борової в межах заплави. Северодонецькій міській раді підпорядковані 4 селища міського типу, 3 села і 3 селища.
- Місто було захоплено проросійськими терористами з початку 2014. Було визволено українськими військами 22 липня 2014, при цьому відбувалася запекла перестрілка із застосуванням стрілецької зброї, гранатометів і важкої бронетехніки, підрозділи Національної гвардії, Збройних сил України та добровольчих батальйонів атакували збройні формування ЛНР з 3 боків. 17 вересня українські збройні сили ліквідували табір бойовиків поблизу міста – підрозділи СБУ та батальйони «Чернігів» і «Айдар», вилучено вибухівку, реактивний вогнемет «Шмель», 3 реактивні протитанкові гранатомети, гранати, велику кількість набоїв до автоматичної зброї, захоплено гармату-гаубицю

(Продовження. Початок у попередніх номерах)

«Придбана Батьківщина або Чужина»

Явженераз ділився шановними читачами думками про те, що зустрічі та знайомства в «українській Америці» з роками збагачували мене та надавали нові враження з життя наших людей в найширшому сенсі. Чому так? Бо залишаючись часткою українського народу, шануючи власні традиції та вірування, українці діаспори не минуче стають часткою тамтешнього суспільства, так би мовити, всмоктуючи в себе усі його відмінності, звички, надбання тощо. Особливо, це цікаво спостерігати на прикладі української діаспори США, котра перебуває в країні з надзвичайно розлогим і строкатим національним складом. Хоч загальновідомо що українці живуть практично скрізь де оселяються люди часами той чи інший антураж в місцях скупчення наших земляків породжував не те що здивування, а милування місцевим колоритом. Садок вишневий коло хати – знайомі кожному українцеві з дитинства рядки. Скільки у них закладено справді рідного, глибинного та щирого. Навряд чи знайдеться у світі українська душа, яка не стрепенеться на ці такі прості й значущі водночас шевченківські слова. Мабуть, щось генетично закладено в нашому естві, коли ми торкаємося тих речей, які супроводжують українські поселення з давніх часів. В США мені не довелося зустрічати вишневих дерев. Натомість у багатьох тих друзів та приятелів, котрих вдалося відвідати під час мого короткого побуту на землі Вашингтону, побіля будинку можна було побачити таку сакральну для нас калину. Однак, особисто я не раз ловив себе на думці у цих благодатних місцях, де така багата природа, де крокодила, наприклад, на Флоріді можна побачити просто вгороді у невеличкій затоці, навколишнє не так хвилює як десь на узбережжі Дніпра. І це за тих умов що в Америці просто святе ставлення до природи. Тутешнє суспільство робить все аби зберегти недоторканим і незруйнованим

те що є на планеті Земля. Однак, рідне щемливіше набагато більше, аніж навіть більш вражаюче та чуже. Тому й хвилює вже не одне сторіччя оте шевченківське: Садок вишневий коло хати, Хрущі над вишнями гудуть. Співають ідучи дівчата, А матері вечерять ждуть... І я майже певен що більшість з тих кого більше, а кого менше я знаю в Америці будуть жити з такими емоціями до свого останнього подиху. Бо така вже українська душа...

«Четверта хвиля» в житті Надії Ільків.

Вона живе у Чикаго. Хоч родом з Івано-Франківська. Надія Ільків типова представниця, так званої, «четвертої хвилі» або «новоприбулих», як прийнято говорити у діаспорі. За освітою педагог пані Надія, можна сказати, з перших днів свого побуту в США активно долучилася до життя української громади. І тепер про Надію Ільків добре знають не лише в Чикаго, а й скрізь в Америці де вирує наше етнічне життя.

«Вояк який змінив перо на багнет»

Колишньому вояку УПА Богдану Середюку понад дев'яносто і мешкає він у столиці американського машинобудування Детройті. Однак, незважаючи на поважні роки він безперервно вже довгий час провадить на шпальтах релігійного бюлетеня «Наша Церква – Київський

Патріархат» рубрику свого імені на теми українського сьогодення. - Я пишу остро, - каже він з незнищеним галицьким акцентом. - Бо я найперше вояк.

Ось так нині мужній борець за волю України виборюю кращу долю свого народу. Мудрим і досвідченим пером. На фото пан Богдан, між іншим, з гостями із Січеслава Олександром Половим (зліва) та Ігорем Василенком в Українському Домі в Детройті.

Іван Буртик - той хто завжди перемагає.

Цю людину я знаю довші роки. Не раз писав про доктора Івана Буртика. Відзначав його оптимізм, відданість українській справі, непересічну працьовитість. Але ось готуючи ось ці рядки подумав ще й про те що Іван Буртик це той, хто завжди перемагає. Бо й справді за яку б ділянку українського етнічного життя не брався добродій Іван там неодмінно прийде успіх: де більше, а де менше. Але перемога буде неодмінно за паном І. Буртиком. Так тримати й надалі!

Фідель Сухоніс

«Новий видавничий проект журналу «Бористен»

«Українські воїни Добра і Правди»

- КНИГА-РЕКВІЄМ, КНИГА-ВШАНУВАННЯ

Всеукраїнський щомісячник «Бористен» розпочав роботу над підготовкою художньо-публіцистичного збірника «Українські воїни Добра і Правди». У ньому будуть зібрані історії життя наших героїв, котрі воювали за незалежність і свободу Батьківщини на Донбасі. А також опубліковані вірші та дитячі листи до наших військовослужбовців з подякою за їхню хоробрість. Ця книжка покликана показати людям глибину подвигу сучасних захисників України. А також сприяти патріотичному вихованню громадян, щоб українська

юнь зростала, розуміючи, в якій країні живуть. Потрібні художні книжки про реальних людей, яких так багато на фронті. У збірку історій увійдуть також розповіді про тих воїнів, які загинули, але пам'ять про них залишилась. Авторський і редакційний актив майбутнього видання переконаний що таких книг має бути якнайбільше. Українські бійці заслуговують на те, щоб про них знали, писали, знімали фільми. Художньо-публіцистичного збірника «Українські воїни Добра і Правди» має стати воістину громадським виданням.

«Новий видавничий проект журналу «Бористен»

Красиві Українки

Наша нація багата на тих жінок, які красиві і душею, і тілом. У кожному номері «Бористену» - нова історія Красивої Українки!

19 березня - День народження Ліни Костенко

- Людям не те що позакладало вуха - людям позакладало душі.
- Я Вас люблю. О як я Вас люблю! Але про це не треба говорити.
- Жінки довше переживають образу, незалежно від того, вони образили чи їх образено
 - У кожній нації свої хвороби. У Росії - невиліковна.
 - У кожній владі в генах - знищити журналіста, придушити письменника, перехопити всіх, хто ячмить її наскрізь.
- А ви думали, що Україна так просто. Україна - це супер. Україна - це ексклюзив. По ній пройшли всі катки історії. На ній відпрацьовані всі види випробувань. Вона загартована найвищим гартом. В умовах сучасного світу їй немає ціни.
- Ми унікальна нація. У нас хліборобів морили голодом. Режисери ставили спектаклі у концтаборах. Поетів закопували у вічну мерзлоту. У кого ще є атомний саркофаг? А у нас є.
- А секунди летять. Отак можна вмерти й нічого не встигнути. Встигаєш тільки втомитися.

Цікаві факти з життя

Ліна Костенко народилася в невеличкому місті Ржищів (Київщина) у родині вчителів. За першою освітою вона педагог. Другу вищу здобувала у Московському літературному інституті.

У радянські часи брала активну участь у дисидентському русі, за що була надовго виключена з літературного процесу (з 1963 до 1977 в Україні твори Костенко не друкувалися). Ліна Костенко — почесний професор Києво-Могилянської академії, почесний доктор Львівського та Чернівецького університетів. Відмовилась від звання Героя України, так як для неї політичні заслуги неважливі, так як покликання письменника — лише писати.

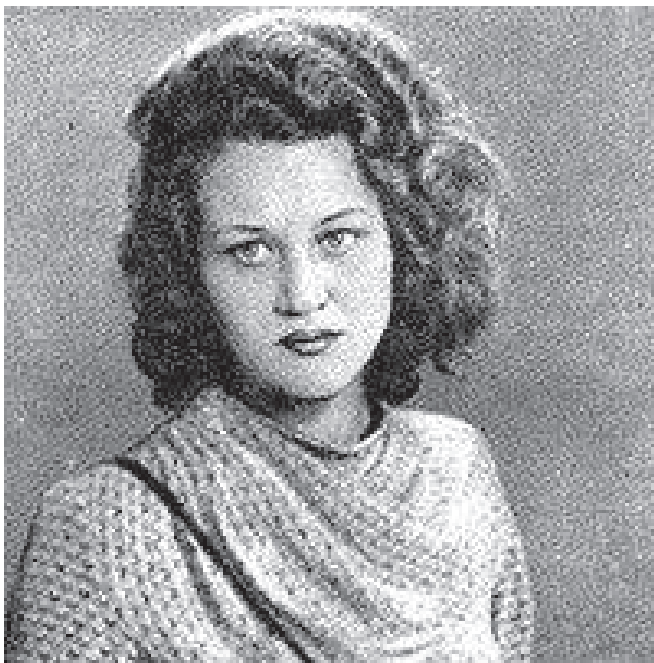
Ліна Костенко особисте життя

Чоловіки:

Єжи-Ян Пахльовський (1930–2012), польський письменник, однокурсник Л.Костенко під час навчання у Московському літературному інституті імені О. М. Горького
Цвіркунов Василь Васильович, керівник Київської кіностудії імені Довженка у 1960-х рр

Діти:

Пахльовська Оксана Єжи-Янівна, культуролог
Цвіркунов Василь Васильович-молодший (народився 28 травня 1969 року), програміст

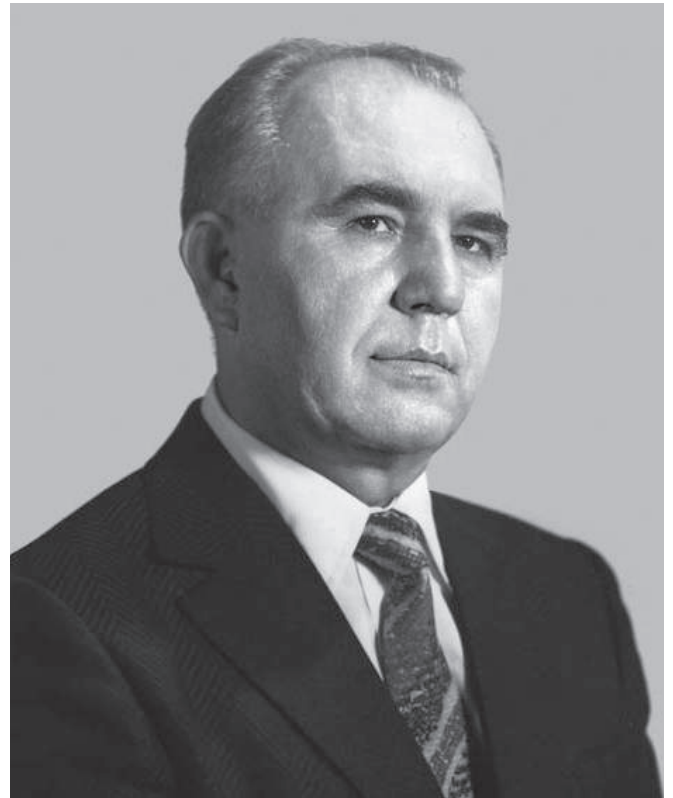
«Гортаючи календар»

З ШАНОЮ ВІДЗНАЧЕНО 100-річчя УРОДИН ВИДАТНОГО СКУЛЬПТОРА ПЕТРА КАПШУЧЕНКА

Говорити про мистецтво, а в тому числі про скульптурне в діаспорі треба ствердити, що після окупації України так званім Радянським Союзом, велика кількість українських мистців в усіх галузях мистецтва опинилася у вільному світі. Найбільше мистців дісталася до Америки і центром їхнього життя став Нью-Йорк. Там повстав Літературно-мистецький Клуб, а в 1952 р. утворилося окреме Об'єднання Мистців-українців в Америці, біля якого зосереджувалися наші мистці. Першим головою Мистецького об'єднання був Сергій Литвиненко (1952-1956), далі Святослав Гординський (1956-1963), а потім Петро Андрусів (1964-1965) та інші. Українське об'єднання проявило велику творчу активність в цілій діаспорі. Особливо здобуло воно велику популярність в США, а відтак окремі скульптори набули загальносвітової слави. До таких скульпторів належав Олександр Архипенко (1887-1964). Про його творчо-унікальний мистецький талант описано різними мовами світу. Він став титаном епохи, а його творчі роботи осягнули міжнародну славу і популярність. Протяго цілого свого життя Архипенко був піонером-новатором і гігантом в ділянці новітньої скульптури. Увесь творчий шлях Архипенка був і назавжди залишається своєю неповторністю, яка дивує і захоплює знавців скульптурного мистецтва. У цьому мистецтві універсальний стиль й незбагнені символи, які найкраще висловлюють джерело мистецької краси, як засіб естетичного вислову, що так доходить до глибини людських почуттів і зворушує їх своїми творчими пошуками. Звичайно, що в діаспорі особливо в Америці відомі такі видатні скульптори, як: Антін Павлось, Богдан Мухин, Андрій Дараган, Валентин Сімянцев, Ярослав Паладій, чільне місце займає Михайло Черешньовський, плідно працював скульптор Михайло Дзиндра та ряд інших. Серед цієї плеяди високу позицію займає наш ювілянт Петро Капшученко, який вже став широко відомим декоратором-скульптором у Німеччині, а звідси переїхав до Аргентини і досяг надзвичайно великих творчих успіхів у Буенос-Айресі і з черги емігрував до США. В Америці осів у Філадельфії і тут вповністю віддався скульптурній праці. У схилку свого життя переїхав Петро Капшукевич разом з дружиною до Лоренсвілл, Нью-Джерсі, де жила їхня дочка і там він продовжував свою творчу роботу.

Життєвий шлях Капшученка Петра, як і всього повоєнного покоління мистців, був досить складним. Він народився в сеянській сім'ї (Савича) 27 вересня 1915 р. у с. Сухачівка, Катеринославської губ., тепер у межах м. Дніпропетровська. У 1939 р. закінчив Дніпропетровське художнє училище (майстерня М. Погрібняка), яке між іншим закінчили такі знані мистці, як Федосій Гуменюк, Володимир Макаренко, Василь Бородай. В молодих роках Петро пережив геноцид голодомору, продовжував навчання і працював декоратором у театрах Дніпропетровська, з 1941 р. — у Тернопільському міському театрі і у вільний час займався музикою. У 1943 р., під час німецької окупації України, його німці вивезли на примусові роботи до Німеччини і там він був змушений працювати у сільському господар-

стві. Після закінчення II-ї світової війни, перебрав у таборі переміщених осіб у м. Регенсбург, де працював як сценограф у постановці аматорських театральних вистав; оформлював обкладинки до місцевих українських видань. З Німеччини емігрував до Аргентини, де отримав нове ім'я Педро Енко.

У 1949-1963 рр. жив у м. Буенос-Айрес, працював вантажником, згодом - модельником на фабриці кришталю. З 1961 р. був почесний член Вільного університету гуманізму. У 1963 р. виїхав до США, де викладав курс скульптури і кераміки в художній студії у м. Філадельфія, був членом контрольної комісії Управи Об'єднання митців-українців в Америці; якийсь час жив у м. Лоренсвілл. Систиматично працював над своїми скульптурними творами, які відзначаються майстерністю у виконанні. Його улюбленим матеріалом була глина, хоча використовував він бронзу, штучне каміння, дерево, порцеляну, теракоти й керамічну масу. У його творчій основі лежить реалізм, проте з виразними рисами експресіонізму на приклад: Музика, Друзі, Самотній, Гаучо, та ряд інших. У своїх творах мистець виявив себе як чудовий скульптор-монументаліст. З приїздом до США Капшученко брав участь у індивідуальних і збірних мистецьких виставках. Коли Петро Капшукевич осів у Філадельфії, там на цей час процвітало бурхливе громадське та мистецьке життя. Тут діяла Мистецька Студія з її Головою проф. Петром Могилом, згодом Купшиченко у цьому середовищі стає передовим діячем. Доречі, тут виходив у світ неповторний журнал „Нотатки з мистецтва”, а також тут діяв відділ Об'єднання Мистців Америки (ОМУА). У тому творчому вирі праці активно діяв Капшученко. Він відомий не тільки, як визначний скульптор, але

наділений був музичним талантом і почуттям гумору. Завжди навіть з складних положень знаходив оптимістичний вихід. Особливу активність він проявляв в організуванні індивідуальних та загальних мистецьких виставок, які популяризував українських митців і прославляв близьку його серцю любиму Україну.

Досить згадати, що П. Капшученко був надзвичайно працьовитим і став втором понад 7 тис. скульптурних творів: проекти пам'ятників великій київській княгині Ользі та митрополиту Василю Липківському у Баунд-Бруку (США, штат Нью-Джерсі). Автор численних скульптурних мініатюр на теми козацького побуту («Давніми шляхами», «З походу», «Степовики», «Побратими», «Несхитний», «Тарас Бульба», «Або волю здобути, або вдома не бути»), українського народного побуту («До бабусі по науку», «Таємниця двох», «Замріяні», «Подружилися», «Чари сопілки»), місцевого життя в Аргентині («Продавець риби», «Гаучо», «Музикант», «Гірські мотиви Аргентини», «Гаучо смакують мату», «У степах Аргентини»), на тему штучно створеного голодомору 1932—1933 рр. в Україні («За хлібом», «У невідоме», «Забрали все», «Колосків шукачі», «Голодом змучені», «У розпачі», «Незабутні роки», «Гнані», «Про що тирса шелестіла»), скульптурних портретів І. Мазепи, Т. Шевченка тощо. Ось, що пише про пам'ятник Митр. Василеві Лепківському маляр і мистецтвознавець з Едмонтому Іван Кейван: «...пам'ятник є вірним охопленням зовнішніх прикмет, глибокою одуховленістю, динамічністю і досконалою гармонією належить до найвартніших творів монументальної скульптури, не тільки в нашій діаспорі». Тут слід додати, що коли на початку 90-х рр. був влаштований конкурс на пам'ятник жертвам Голодомору, Капшученко створив 20 теракотних зразків, які вислав до Києва, але проект конкурсу не були здійснені. Мистець творив свої скульптурні твори на найрізніші теми. Академік Олександр Федорук пише: «Герої його мініатюр готові до порозуміння, їхні почуття призначені для виявлення того моменту стану, який пасує ситуації, точне розуміння його фіксує факт присутності тієї психологічної хвилини, миті часу, що обернеться для людини настроєм, дотриманням емоційної методики. Герої його мініатюр — нерідко діти, підлітки, просто представники з народу, їхній зовнішній світ осяяний усмішкою, а очі сповнені життєлюбства. Це особливо помітно в скульптурах «З книжкою», «Лісоруб», «Їхнє приятелювання», «Стецько» та інших». У дослідженні О. Федорука про життєвий та творчий шлях Капшученка, яке побачило світ 2004-го, наведено уривок із матеріалу місцевої нью-йоркської газети «Парк Іст»: «Можна ствердити, що цей талановитий митець є роздумуючий і людяно чутливий. Може, не його власне життя мало на нього вплив, бо ж він людина гумору й гуманності, а не огірчення й ненависті. Є стільки характеру в постатях рибалок і селянської жінки, що здається - вони ось-ось промовлять; скрипаль, що аж похилився, виконуючи мелодію; одна мати з дітьми на руках, коли друге притулилось до її спідниці». Україномовні газети «Америка» (Філадельфія), «Український голос» (Вінніпег) також неодноразово публікували схвальні рецензії про митця.

Варто відмітити, що Петро Капшученко 28 травня 1987 р. був нагороджений Почесною грамотою Посольства України в США за особистий внесок

Робота «Благословення».

З колекції Музею історії Острозької академії

у зміцнення зв'язків між Україною і США. А поет В. Михайлюк присвятив Капшученково свій вірш «Українському Роденові». Про мистця „Майстер духа” була заміщена стаття у «Свободі», за 8.ІІІ 1966, там же друкують статті Калинича Л. „Скульптор Петро Капшученко” (за 20.І. 1973 та за 5.ІХ. 1982) та ін.. Вийшла книга творчості українських митців поза батьківщиною. Філадельфія, 1981р., Кейван І. Нариси з історії української культури, кн. 3: Українське образотворче мистецтво. Едмонтон, 1984; В.Г. Ще один великий невтомний українець. «Вісті з України», 1995, 19—25 жовт.; Персональна виставка скульптора Петра Капшученка. К., 1996; Степанова Т. Дарунок рідній Україні. «ЛУ», 1996, 15 серп.; Царинник Г. Вшанували скульптора П.Капшученка. «Свобода», 1997, 1 лип.; Глембоцька А. Відчути рідну землю всім своїм еством. «Наука і суспільство», К., 1998, № 7/8; Скорупська Б. Третя виставка Петра Капшученка. «Свобода», 2000, 14 лип.; Український аргентинець Петро Капшученко. «Україна і світ сьогодні», 2000, 5—11 серп.; Фесенко Л. Скульптор, - це далеко не всі названі відгуки про нашого славного мистця. Перш за все треба відмітити, що Петро Капшученко подарував Україні до музеїв твори, про які можуть мріяти американські музеї. «Хрещатик», «Кармелюк», «Благословіння» та ряд інших. Тепер з його унікальним талантом зможе ознайомитися далеко не одне покоління студентів університетів та широке коло зацікавлених українським мистецтвом. Важливо, що Україна в тих складних умовах вдержавного відродження, поступенно відкриває для себе своїх національних митців. На сьогодні роботи Петра Капшученка можна побачити не лише в галереї Острозької академії, але і в інших музеях. Численні скульптури експонують Музей Тараса Шевченка в Каневі, Музей історії Києва, Музей гетьманства, Національний експонентр України тощо. Роботи скульптора "Кармелюк" та "Благословіння" є надзвичайно характерними, емоційними, як зрештою, і вся творчість Капшученка. Як відвідувачі його виставок, так і мистецтвознавці відзначають, що особливістю його робіт є тонка передача характеру, емоцій.

На сьогодні роботи Петра Капшученка можна побачити не лише в галереї Острозької академії. Численні скульптури експонує Музей Тараса Шевченка в Каневі, Музей історії Києва, Музей гетьманства, Національний експоцентр України. Тому Олександр Федорук, охарактеризовуючи творчість скульптора, відзначив: "Глядач полюбив його за правду, щирість, за довірливу тональність пластики". На закінчення цієї статті варто додати, що Петро Капшученко будучи на виставці в Києві між іншим сказав: "Я не приймав ні аргентинського, ні американського громадянства, я залишаюсь українцем". У цьому його любов і патріотизмі полягає до України. В 2006 році Президент України Віктор Ющенко нагородив митця Орденом „За заслуги” за поширення української культури в світі. Помер Петро Капшученко 17 листопада 2006 р. на 91-у році життя в колі рідних у Лоренсвіді, Нью-Джерсі. Хай пам'ять про нього в нас триває у нас вічно!

Ярослав Стех (Торонто, Канада)

*Пам'ятник княгині Ользі
у місті Бавнд-Брук (США).*

«Сто рядків про книгу»

ВАЖЛИВА ПУБЛІКАЦІЯ ПРО ПЕРЕКЛАДИ І ПЕРЕКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ПОЛЬЩІ

Ярослав Грицков`ян "Translatio. Про переклади і перекладачів української літератури в Польщі". Вид. Товариство "Український Народний Дім". Перемишль, 2015. Стор. 522.

З приємністю відмічаємо появу на книжковому ринку наукової публікації українського автора Ярослава Грицков`яна про переклади й перекладачів української літератури в Польщі. Кожен, кому довелося жити в післявоєнній Польщі знає, що в перше десятиліття було дуже важко а то й неможливо придбати в цій країні будь-яку публікацію українською мовою, а на кожну статтю зі згадкою про Україну та українців наші земляки на польському засланні (у висліді операції "Вісла") прямо полювали. На жаль, прихильної та об'єктивної статті майже не зустрічалося. Навпаки, на той час видавничя продукція в Польщі була спрямована проти українців і України, особливо проти українського визвольного руху, УПА тощо. Різні публікації змальовували українців як злочинців. У засобах масової інформації панівною була суцільна українофобія. Деякі з них стали обов'язковою лектурою для учнів у польських школах. Нічого дивного, що після прочитання такої лектури, як слушно пише Мирослав Трухан у своїй книжці Українці у Польщі після Другої світової війни, -- "на згадку про українця в уяві молодого поляка виростала постать напівдикого індивіда з ножем у зубах. Таким чином, велика частина польської воєнної літератури замість стати для польської молоді школою патріотизму, стала школою ненависти, при чому українців представляла гірше, як німців, бо німці поля-

ків стріляли, а українці їх різали". Т.зв. "упівська література" дочекалася в Польщі десятків творів і закріпила в польській громадськості вкрай негативний стереотип українця. Однак, серед польських науковців знайшлися автори, які бажали писати правду про польсько-українські взаємини, але таких було дуже мало. Позитивною була праця перекладачів, які перекладали чимало творів українських авторів польською мовою, хоч за статистичними даними, їхні українські друзі по перу переклали тричі більше польських письменників українською мовою. З часом зацікавлення польських письменників Україною та українською літературою покращало. Це дуже відрядне явище. Саме цю проблему простежує у своїй публікації Ярослав Грицков`ян. На цю книжку довелося довго чекати. Ще 1977 року у Вроцлавському Університеті відбувся захист його докторської дисертації п.н. "Українська література в польських перекладах і критиці 1945-1965 рр.", яку він написав під науковим керівництвом знаного славіста проф. Мар'яна Якубця -- дослідника й популяризатора української літератури. Рецензенти дисертації (професори В. Баранський та Ф. Неуважний) високо оцінили великий обсяг матеріялу та запропонували видати її окремою публікацією. На жаль, спробу видати її в Люблінському Університеті припинила служба безпеки. Ярослав Грицков`ян продовжував працювати.

Тему своїх дослідів поширив на XIX й усе XX століття. Його статті часто друкувалися на сторінках варшавського тижневика "Наше Слово" та журналу "Наша Культура", на Словаччині тощо. Його цікавила не лише загальна картина польського перекладання і критики, але й аналіза перекладів і рецепції творчості окремих українських письменників -- Тараса Шевченка, Лесі Українки, Максима Рильського, Миколи Бажана та Олеса Гончара. Проф. М. Якубець постійно підтримував дослідника та заохочував до дальшої наукової праці. Щойно 2012 р. Микола Зимомря і Леся Шагала опублікували в Дрогобичі біобібліографічний покажчик праць Я. Грицков`яна п.н. "Сутність шкільництва в інонаціональному середовищі". Це видання стало приводом листування дослідника з Володимиром Пилиповичем і початком плідної праці та співпраці над рецензованою книгою. Він бо зібрав і дбайливо упорядкував матеріяли до друку та доповнив їх важливими даними. Завдяки допомозі В. Пилиповича тепер маємо найповніший досі образ перекладів української літератури в Польщі. Як не прикро, але виявилось, що з київської бібліографії Я. Грицков`яна, виданої 1994 року, київські цензори викинули (за притаманною їм радянською звичкою) понад тридцять авторів, тож довелось доповнювати книгу новими прізвищами. У висліді маємо перед собою вагому публікацію про польсько-українські літературні взаємини в польському літературознавстві. Книжка поділена на три розділи: "Статті і дослідження", "Листи до Ярослава Грицков`яна" та "Українська література в Польщі (1823-1986). Матеріяли до бібліографії". У першому розділі знаходимо цікаві статті про українських авторів у польських перекладах (Т. Шевченка, Л. Українку, М. Рильського, М. Бажана О. Гончара) та інші цікаві статті. Разом -- тринадцять текстів. У другому поміщено вісімнадцять листів до Я. Грицков`яна від Миколи Бажана, Олеса Гончара, Валерії Ведіної, Григорія Вервеса та Леоніда Коваленка. Листи документують нелегку працю Я. Грицков`яна над складанням бібліографії та вказують на довгий шлях до читача цієї публікації, на якому були бар`ери служби безпеки в Любліні.

Само собою це листування є гарним зразком епістолярної літератури та свідоцтвом турботи польських учених про взаємозближення з Україною на письменницькій ниві. Наукова публікація Я. Грицков`яна багата своїм фактажем, насичена інформацією. Це ж бо дослідна праця, що тривала багато років і збрала в одне ціле важливі матеріяли про польських перекладачів української літератури та дала їм необхідну оцінку. Прозові твори українських класиків у Польщі популяризують такі відомі перекладачі, як Ежи Єнджеєвич (перекладач творів М. Коцюбинського і Т. Шевченка), Юзеф Бояр (перекладач оповідань В. Стефаніка, М. Коцюбинського, І. Франка, С. Васильченка), Едвард Бурий (видав повість О.

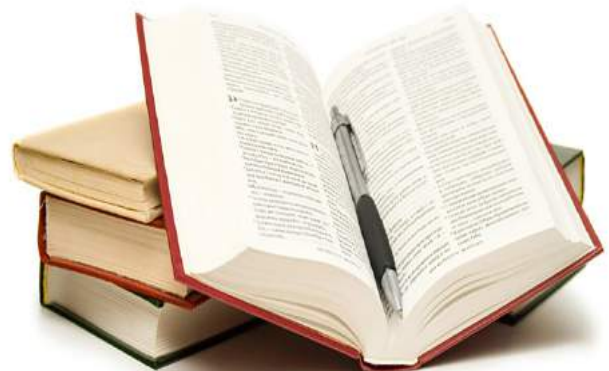
Ярослав Грицков`я

Кобилянської Земля), Ірена Байковська (упорядник збірки В. Стефаніка Вибрані твори). Між перекладачами української поезії знаходимо такі прізвища: К.А. Яворський, Л. Левін, Є. Гординський, Ю. Плеснярович, Ч. Ястшембець-Козловський, Б. Жиранік та інші. Невелику кількість перекладів здійснили й відомі польські письменники -- Ю. Тувім, Я. Івашкевич, В. Слободнік, Є. Лець, Ю. Пшибось, В. Броневський. Автор слушно відмічає, що й досі нема конкретного пляну поширення української літератури в Польщі. В останніх роках помітно знизилась у Польщі кількість перекладів, особливо з дореволюційної літератури. Польський читач досі не знає таких письменників, як О. Стороженко, П. Куліш, І. Нечуй-Левицький, П. Мирний. Не заспокоюють потреб дотеперішні переклади Г. Квітки-Основ`яненка, В. Стефаніка, М. Коцюбинського, І. Франка. Досі майже незнана в Польщі творчість Лесі Українки. З радянських поетів майже невідомі представники двадцятих років і наймолодше покоління поетів -- Д. Павличко, І. Муратов, В. Симоненко, В. Коротич, Б. Олійник та інші. Кількісно і якісно новий період в ознайомленні з сучасною українською літературою почався в Польщі з другої половини 50-их років. У 1945-70 роках помітно зростає кількість польських перекладів з української літератури. Виступили в цій ролі і поети старшої генерації (К. А. Яворський, Є. Плеснярович), і поети, які почали перекладати після війни. (В. Борунський, Т. Хрущевський, К. Суходольська, Є. Літвінюк та інші). Українську прозу, в основному, перекладають М. Трачевська, З. і С. Гловяки, Є. Єнджеєвич, М. Долінська, С.Е. Бурий, Я. Мендзижецька та Ю. Бояр. 1970-ті роки позначилися найкращими здобутками в ознайомленні польського читача з українською літературою. Подолано також шкідливу практику перекладання творів через посередника, тобто з російської мови. Над перекладами творів

української літератури польською мовою працює великий загін висококваліфікованих мистців, які добре знають українську мову та добре володіють мистецтвом перекладу. На той час помітно зріс також рівень редакторської праці, покращало графічне оформлення книг тощо. До речі, з ініціативи М. Якубця та з його участю ще 1955 р. вийшов перший у післявоєнній Польщі том творів Тараса Шевченка. Внаслідок великих зусиль таких ентузіастів, як М. Якубець, Ф. Неуважний, М. Лесів, Є. Єнджеєвич, збільшується кількість видань української поезії. У 1970-1978 роках з'являються окремі твори дожовтневих і сучасних поетів, окремі збірки одного автора, антології. Саме тоді зроблено дальший крок у популяризації Шевченкової поезії. Годиться навести хоч кілька прикладів. 1972 р. автор знаменитої публікації про Шевченка Українські ночі або Родовід генія (1966) -- Єжи Єнджеєвич видав невелику за форматом і об'ємом збірку Poezje wybrane (19 творів). У збірці вперше була надрукована поема "Холодний яр". Це, як пише Я. Грицков'яна, -- книга-квінтесенція. Вона всім своїм патосом звернена проти дискримінації українців з боку російського царизму. 1974 р. у серії "Biblioteka Ossolineum" виходить найбільше з будь-коли перекладених польською мовою Шевченкових видань п. н. Wybór poezji за редакцією М. Якубця. Цей том вибраних поезій відрізняється від попередніх своїм науковим опрацюванням. До збірки увійшло разом 112 творів. Знайшлися тут і ранні балади, думи та поеми поета, і політично-філософські поеми "Трьох літ", і ліричні твори з часів заслання, і твори останніх років його життя. Єнджеєвич добре справився зі своїм завданням, -- підсумовує автор книжки. З сучасної поезії вийшла збірка В. Сосюри Червона зима (1977) та В. Коротича Дзеркало та інші вірші (1974). На думку дослідника, жоден з українських письменників не здобув у Польщі стільки окремих книжкових видань, як Олесь Гончар. Його романи, зокрема "Прапорonosці", "Людина і зброя" та "Собор" викликали загальне визнання польської літературної громадськості та критики. Однак, й досі не дочекалися окремих збірок польською мовою такі корифеї української літератури, як Іван Франко та Леся Українка. Ознайомлення польських читачів з українською поезією завершується 1977 р. монументальним виданням -- Antologia poezji ukraińskiej, яке упорядкували україніст Ф. Неуважний та поет і перекладач Є. Плеснярович. У ній вміщено 684 твори 110 українських поетів дожовтневої і сучасної літератури в перекладі 66 перекладачів. На увагу заслуговує "Люблінське видавництво", яке з 1975 р. систематично випускає твори українських письменників польською мовою. Не без заслуг і журнал "Наша Культу-

ра" -- авторитетний у 70-их роках місячник, який на той час редагував Мирослав Вербовий. У 70-их роках польський читач мав можливість познайомитися з деякими українськими прозаїками через журнали, збірники, антології, в яких друкувались твори Ю. Яновського, Г. Тютюнника, Є. Гуцала, Р. Іваничука, Ю. Щербака та інших. 1970 р. вийшло друком цінне дослідження *Ukraina, terażniejszość i przeszłość*, в якому опубліковано м.ін. Історію української мови В. Вітковського та великий том досліджень, виданий Польською Академією Наук за редакцією С. Козака і М. Якубця і *Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich* (1974). У 1970-1978 рр. з'явилося також багато наукових статей на вужчі теми. Між найкращими перекладачами, української літератури, які добре знають українську мову і добре володіють мистецьким перекладом, слід назвати Єжи Єнджеєвича, Єжи Литвинюка, Остапа Лапського, Флоріяна Неуважного, Василя Назарука, Мирослава Касіяна, Тадеуша Хрусцелевського та Чеслава Ястшембця-Козловського. Важливою частиною обговорюваної книги Ярослава Грицков'яна є матеріали до бібліографії -- вислід кропіткої дослідної праці автора публікації. У книзі поміщено також шість покажчиків, а саме: осіб; альманахів, антологій, збірників, синтез, словників; газет і журналів; видавництва; видавничих серій; географічних назв тощо. Рецензована публікація, безперечно, -- вагомий внесок науковця до вивчення польсько-українських літературних взаємин та перекладів українських авторів польською мовою в першу чергу. Книжку читається з приємністю. Вона написана гарною українською мовою, тож можуть нею користуватись широкі кола інтелігентних читачів, які цікавляться польсько-українськими літературними взаєминами та взагалі рідним словом у Польщі.

Микола Дупляк (США)

«Будуємо громадянське суспільство»

ВРЯТУВАТИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ШПИТАЛЬ

Шкільна громада КЗО "СЗШ №46" м. Дніпропетровська завжди мала активну громадську позицію. Цього разу ми створюємо свій історичний та соціальний проект! Об'єктом свого дослідження та проекту ми обрали Дніпропетровський військовий шпиталь, що знаходиться за адресою вул. Комсомольська 63, яка нещодавно змінила свою назву на Старокозацька відповідно до закону про декомунізацію

Чому саме цей об'єкт? Бо ми маємо до нього безпосереднє відношення. З початку АТО всіма можливими способами ми надаємо допомогу нашим військовим, як на передовій, так і тим, хто перебуває на лікуванні у шпиталі. Діти зі своїми батьками та вчителями регулярно відвідують бійців, приносять їм малюнки, смаколики, організують концерти до свят, надають матеріальну допомогу. Весною 2015 року силами шкільної громади було зібрано близько 20 тисяч на ремонт післяопераційної палати, а у вересні ми збирали на адресну допомогу Богдану Шершню, пораненому бійцю. Та до нас дійшла звістка про те, що шпиталь планують закрити, а будівлю передати з державної у приватну власність російському "ВТБ-банку". Учні, їхніх батьків, вчителів така новина надзвичайно обурила, ми не можемо і не будемо стояти осторонь, коли те, куди ми вклали чималих зусиль, а головне – свою душу, хочуть у нас відняти, коли такий важливий історичний об'єкт хочуть передати фактично у руки країні-агресору. Ми не будемо мовчати, і звернемося до всіх, хто підтримує нашу думку, з проханням допомогти нам задіяти передачі шпиталю у приватні руки.

Регулярно відвідуючи шпиталь, ми також зацікавилися історією будівлі, у якій він розташовується і взнали, що вона є унікальною для Дніпропетровська пам'яткою архітектури. Цінність споруд визначається в тому числі і тим, що дві будівлі шпиталю складають єдиний архітектурний ансамбль з колишнім Комерційним училищем (сучасна облрада), вони задумані в одному стилі і реалізовані видатним архітектором - Д. С. Скоробогатовим . Іншого такого комплексу в стилі неокласицизму початку ХХ століття в архітектурі Дніпропетровська просто немає. Неокласицизм – стиль в архітектурі, що виник у першій третині ХХ ст., пов'язаний із зверненням до традицій античного мистецтва, мистецтва епохи Відродження або класицизм-

1 Дмитро Степанович Скоробогатов – катеринославський архітектор, цивільний інженер. Майже п'ятдесят років свого життя він віддав забудови та благоустрою рідного Катеринослава, згодом Дніпропетровська. З його ім'ям пов'язані розробка і реалізація проектів комунального благоустрою міста в 1890-і роки - заощення вулиць, устрій цегляних і залізобетонних підземних колекторів і водостоків, прокладка перших бельгійських трамвайних ліній, будівництво трамвайного і пожежного депо, міських боень і т.д.

му, що обумовлене прагненням протиставити «вічні» естетичні цінності тривожній і суперечливій реальності. Ідейному і формальному стилі течій, заснованих на пошуках безпосередньої відповідності дійсності, неокласицизм протиставляє ідеальність і величність форм і образів, «очищених» від конкретно-історичного змісту. Та медичний заклад тут розташовувався не одразу, до нього була жіноча гімназія. Будівля Другої міської жіночої гімназії була зведена в 1908-1909 роках на вулиці Козачій (нині Старокозацька), між вулицями Польова (пр. Кірова, після декомунізації – О.Поля) і Єлисаветградська (Ю. Савченко). Під час Першої світової війни в будівлі жіночої гімназії розміщувався 1-й військовий шпиталь Земського союзу. А після встановлення радянської влади навчальний заклад було закрито. Долю викладачів та випускників, на жаль, дослідити майже неможливо, оскільки архівні документи дореволюційного періоду історії Катеринослава було знищено під час окупації міста гітлерівськими військами. У 1922 році в Катеринослав з Петрограда був переведений шпиталь для фронтовиків, створений там під час Першої світової війни. Постійний військовий шпиталь № 1 імені Третього Інтернаціоналу розмістився в будівлі колишньої Другої міської жіночої гімназії. На початку Великої Вітчизняної війни шпиталь працював в Дніпропетровську,

На фото: Друга жіноча гімназія

потім був евакуйований спочатку в Ворошиловград (Луганськ), потім до Челябінську. У травні 1943 року шпиталь виїхав на Воронезький фронт, а в січні 1944-го повернувся до Дніпропетровська і продовжує працювати в тій же будівлі. До речі, працюючи над нашим проектом, користуючись різними джерелами, ми дізнаємося про історичні назви вулиць нашого міста. Деякі з них у зв'язку з декомунізацією зараз повертаються. Останні роки 20 фасади будівель не реставрувалися, на сьогодні вони збереглися практично в первісному вигляді, в комплексі з ними збереглися і огорожа по пр. Пушкіна і вул. Старокозацькій. Наразі стан військового шпиталю важко назвати добрим, шпиталь потребує ремонту. Але якщо будови Дніпропетровського військового шпиталю будуть передані у приватну власність, це загрожує не лише закриттям самого шпиталю, але й ставить під питання збереження такої цінної і унікальної в своєму роді пам'ятки архітектури. Ми вирішили не зволікати з втіленням свого проекту по збереженню цієї архітектурної пам'ятки і провели у нашій школі опитування серед батьків та вчителів. Ми роздали анкети і запропонували відповіді їм на три запитання:

1) Чи знаєте Ви про те, що Дніпропетровський військовий шпиталь планують передати у приватну власність російському "ВТБ-банку" ?

- так
- ні

2) Ви згодні з передачею шпиталю в приватну власність?

- так
- ні
- байдуже

3) Чи підписали б Ви петицію до органів міської/державної влади з проханням залишити шпиталь у державній власності?

- так
- ні
- можливо

В опитування взяли участь 698 людей. Проаналізувавши відповіді, ми отримали такі результати:

- На перше питання "так" відповіло 346 людей, "ні" – 352
- На друге питання "ні" відповіло 579, "байдуже" – 76, "так" – 43
- На третє питання "так" – 538, "можливо" – 109, "ні" – 51.

Побачивши, що більше 50% опитаних, навіть не знають про те, що загрожує існуванню військового шпиталю, ми також вирішили спитати у інших людей і провели таке ж опитування серед користувачів соціальних мереж "Вкон-

такте" та "Facebook". Результати онлайн-опитування наступні:

- Перше питання: "так" – 25% опитаних, "ні" – 75%
- Друге питання: "так" – 6,3%, "ні" – 87,5%, "байдуже" – 6,3%
- Третє питання: "так" – 78,1%, "ні" – 6,3%, "можливо" – 15,6%

Далі ми плануємо працювати над нашим соціальним проектом, брати інтерв'ю у волонтерів, істориків, лікарів, бійців, які перебували на лікуванні у шпиталі. Ми будемо проводити акції на підтримку шпиталю серед громадськості, та створювати творчі проекти. За підсумками нашої роботи ми плануємо створити виставку, яку покажемо не лише дітям нашої школи та їхнім батькам, а також жителям мікрорайону чи навіть міста, пацієнтам та медикам шпиталю. Ми дуже хочемо показати матеріали нашого проекту представникам міської та обласної адміністрації. Ми розраховуємо на те, що наша робота приверне увагу багатьох мешканців Дніпропетровська та не залишить байдужими тих, хто в змозі вирішити цю проблему.

Фіненко Олександра
Учениця 11-А класу
НЗО «СЗШ №46» м. Дніпропетровська

На фото: Комерційне училище

На фото: Сучасний вигляд шпиталю

«Україна і світ»

Україна об'єднала іноземних студентів

Про вічні цінності говорили зі сцени Палацу студентів Дніпропетровського національного університету імені Олеся українською й російською мовами учасники фестивалю для іноземних студентів Дніпропетровська «Хай весна дарує нам знов Мир, Дружбу, Радість і Любов». Дуже популярний серед студентів-іноземців міжвузівський конкурс-фестиваль кафедра перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців ДНУ ім. О. Гончара провела вже вдев'яте. Цього року публічно показати знання української та російської мов виявили бажання близько 100 студентів-іноземців з 15 країн світу, а саме з Індонезії, Марокко, Китаю, Зімбабве, Анголи, Гани, Йорданії, Лівії, Сирії, Грузії, Туркменістану та інших. Спочатку студенти проходили ретельний відбір у рідному ВНЗ, а вже потім готувалися до міжвузівського фестивалю. «Спостерігаємо кожного року велику зацікавленість до заходу серед його учасників, – розповіла завідувач кафедри лінгвістичної підготовки іноземних студентів ДНУ Олена Панченко. – Захід має особливе значення – виховання доброзичливих стосунків між молоддю різних країн. Водночас ми перевіряємо знання, яких встигли набуті іноземні студенти. Йде «запекла» боротьба за призові місця. Іноземним студентам дуже важко розмовляти українською й російською мовами, а тут треба ще й виразно декламувати, виконувати під музичний супровід поезії – це непросто». За спостереженнями організаторів, найактивніші студенти зазвичай із африканських країн, наприклад, Конго, Анголи, вони дуже гарно співають і танцюють, завжди багато студентів із Туркменістану, Індонезії. Загалом кожного року конкурс по-своєму цікавий і непередбачуваний. Іноземні студенти представляли такі ВНЗ: ДНУ ім. О. Гончара, Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту ім. В. Лазаряна, Національну металургійну академію України, Придніпровську державну академію будівництва та архітектури, Національний гірничий університет, Дніпропетровський хіміко-технологічний університет, Дніпропетровську державну медичну академію. Конкурс провадився у трьох номінаціях: поезії видатних українських та зарубіжних авторів, пісні та інсценовані байки або гуморески. Наприклад, вірш «Ти знаєш, що ти людина» В. Симоненка декламувала Гулджан Язиева з Туркменістану, вірші Р. Рождественського – Мустафа Абдул Мумин із Гани, сценку «Відтинки любові» представили студенти із Марокко Альбуайни Рамі Кенан, Рим Еттумі, Рашид Заяд Мажд. Студентка ДНУ ім. О. Гончара Рина Пашаєва прочитала англійською та українською мовами сонети В. Шекспіра. Учасники фестивалю розповіли, як їм навчається в Україні. Студент-третьокурсник Махмуд Рахмех Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту ім. В. Лазаряна прибув до України з Йорданії: «Я закоханий у вашу країну, мені майже все у ній подобається, і клімат у тому числі, а також дуже приємно спілкуватися з українцями. Вже знайшов тут багато друзів. Сьогодні співатиму енергійну пісню Григорія Лепса «Где-то за тучами». Мамагуль Гапурова навчається у Придніпровсь-

кій державній академії будівництва та архітектури, захоплюється музикою, грає на гітарі: «Я добре знаю російську мову, тому легко пройшла відбір для участі у цьому конкурсі. В Україні навчається мій дядько, тому я теж приїхала до вашої країни. Взагалі вперше виступаю перед будь-ким, трішки боюся сцени. Але хочу себе перебороти. Сьогодні читатиму відомий вірш Марини Цветаєвої «Мне нравится, что вы больны не мной». Студент Дніпропетровської державної медичної академії Мустафа з Гани здобуває фах хірурга: «Я вибрав Україну для навчання, тому що чув, що тут добре навчають лікарів. Моя бабуся – лікар, тож я хотів би продовжити сімейну справу. Звичайно, коли тільки приїхав до України, було складно адаптуватися до нових умов, спілкуватися іншою мовою, але зараз вже краще. Тому й беремо участь у таких фестивалях, щоб швидше подолати мовні труднощі». Для усіх учасників фестивалю такий захід став справжнім святом, яке дало можливість, крім участі у мовному змаганні, познайомитися з представниками багатьох країн, яких об'єднала Україна.

Інформаційно-аналітичне агентство
ДНУ ім. О.Гончара

«Україна наш спільний дім»

"Живу тут і люблю цю країну":**Вірменин Ашот Арушанов перейшов на українську мову**

"Я родился и вырос в Азербайджане. Точнее (и правильнее) – в Баку, самом интернациональном городе СССР, где все говорили на русском. Азербайджанский, конечно, преподавался в школе, но сами понимаете - уроки посещались так, "для галочки", чтобы хоть 2-ки не ставили. Как говорится, если что-то и влетало в одно ухо, то из другого вылетало. Хотя, одно четверостишие Самеда Вургуня о Родине помню до сих пор", - написав Ашот Арушанов на своїй сторінці у "Фейсбуці", передають Патріоти України.

По крайней мере, нигде за 18 лет жизни в Баку говорить на нём не приходилось. Азербайджанский телеканал включался редко, если только маме иногда хотелось послушать концерт какой-нибудь Зейнаб Ханларовой.

Родной армянский слышал, в основном, в деревне, куда ездили на летние каникулы с дедушкой (с которым тоже говорили на русском). Конечно, общение с местными пацанами тогда было неплохой практикой для хоть какого-то познания своего языка. Вернее, одного из его нескольких десятков вариантов, а точнее - иджеванского. Отцовское родство говорило на карабахском и горисском, которые я меньше, но тоже понимал...

А вот в русском все было на отлично - орфография, пунктуация, все дела. До сих пор еще тот "буквоед", как называл отец!)) Пришло время армии. И хоть я и учился на вечернем, но благодаря связям отца и вечной коррупции в военкомате, я бы мог остаться где-то рядом и бегать на выходные домой, если не "откосить" вообще. Но, я попросил отца отправить меня подальше от дома. Ну, чтоб "бегать, прыгать, возмужать..." и всё такое...))

В общем, на третий день томления на пересыльном пункте в Германии, нас, оставшихся из этой партии 4-х человек, наконец-то, тоже увозят в часть. Меня и 3-х азербайджанцев из деревень, которые по-русски вообще "ни в зуб ногой". И когда капитан в очередной раз обратился к одному из них уже практически крича, тот повернулся ко мне со страхом в глазах и вопросом "Что он сказал?!" На азербайджанском, конечно. И я не только понял его, но и легко смог ответить! Впервые в жизни я говорил на азербайджанском, причем, не напрягаясь! Оказывается, он жил во мне, просто "молчал", пока не назрела необходимость. За месяц общения с этническими земляками - армянами, а только я в части был из Баку, я уже шпарил на ереванском армянском - говорил, читал и писал (правда, печатными...)) Так же, катаясь не раз по США, у меня "всплывал" английский из школы и видеофильмов. Когда-то изучал испанский

для себя, но без практики дело далеко не пошло. Пока. Очень нравится португальский...))

Так вот. К чему я это всё. Я вже 24-й рік живу в Україні! Це більша частина мого життя. Я вважаю, що необхідність переходу на українську мову вже настала. Якщо потрібні причини - то ось вони:

1. Першу я вже назвав. Живу тут і люблю цю країну.

2. Українська мова красива і багатогранна, вперше це мені відкрив Андрей Судилков ще в Криму в 90-х на прикладі слова "зимно"))

3. Із мовами у мене все в порядку. В цьому плані я не тупий як "Азірів".

4. Це може стати прикладом для когось (Уже стає, знаю))

5. На одного носія мови стане більше.

6. Нещодавно викладав, що сталося із білоруською мовою. Жахливо...

7. Терпіти не можу змішення мов і суржик, типу того що днями чув в магазині: "Мені тут з утра насоветували..." Якій я в цьому "нудний", знають усі друзі.

7. Хай буде ще одна причина – на одну мову стало більше в моєму "мовному запасі".

8. Так, якщо я можу говорити мовою тієї країни, яка мене колись прийняла, то навіщо мені говорити мовою того, хто на цю країну напав??

9. Фейсбуком гуляє малюнок, де написано щось типу "Задолбали! ... Лучше быть русскоязычным патриотом, чем украиноязычным предателем". Согласен! Но еще лучше быть украиноязычным патриотом!))

10. І з рештою, чому ні??? Якщо я і хочу і можу!)

Пробна версія української мови в мене вже давно працює, треба вже починати "ліцензійну")) Ніби достатньо, причин, чи не так?

ВІРШІ ПАВЛА КОВАЛЬОВА

Ковальов Павло Володимирович – молодий поет, український націоналіст, представник запорізького осередку народного “Руху за Гетьманат”. Народився в березні 1998 р. у Запоріжжі. З осені 2005 р. і до сьогодні навчається у КМЗ “СЗШ №80” Комунарівського району міста Запоріжжя. Восени 2011 р. долучився до українського націоналістичного руху в лавах МГО “Сокіл”, разом з яким брав участь в акціях громадянської непокори режиму Віктора Януковича під час подій Революції Гідності у Запоріжжі (грудень 2013 р. – лютий 2014 р.). З весни 2014 р. є постійним кореспондентом часопису “Січовик” та дописувачем незалежного мережевого порталу “Molotoff”. Восени 2015 р. вступив до лав народного “Руху за Гетьманат”.

Пам'ятайте наш Донбас!

Про ІДІЛ всі пишуть,
Забули нас.
Війна. Донбас.
Палає в жилах кров у нас.

Вже час дітей вкладати спати,
А батькам йти воювати,
Захищати від війни свій дім,
І бути впевненим:
У житті, в собі.

Ворогам землі не віддавати,
За кожен метр убивати.
Кров тече по полю в нас,
Це помста за наш Крим, за наш Донбас.

А десь у Сирії, в Іраку,
Триває бійня мусульман та християн.
І вся Європа, і весь світ,
Спостерігає, і тихенько спить.

Дякуємо, за мир!

Нам зранку, повідомили про програш,
Нам зранку, віддали наказ.
Додому повертатись можна,
А вчора, було зась.

Сьогодні речі всі зібрали,
«По машинах!», - знов сказали.
Вертаймося додому,
Вертаймося без бою.

Брати чи друзі,
Побратими чи товариші,
Вже байдуже було усім.
Війну програли, Україну здали.

Прокинься люд,
Вас пан боїться.
До рук бере він зброю,
Готує ніч ножів.

Ми всі в крові,
Ви всі раби,
Здалися, продалися,

Доки ми там помирали.

Дякуємо люди,
Що нас ви так забули,
Вам би війну побачить,
А нам вже миру дай.

Іде війна!

Іде війна у небі,
І на землі давно вже спокою нема.
Смерть прийде по них і нині,
До Пекла забере усіх.
Солдат, цивільних, когось ще,
Давно вже діла нам нема до них.
І скільки ще потрібно нам смертей?
Щоб не простити ворогу нічого.
Знищить перемир'я,
Знищити усіх.
Хто хоч колись був проти нас.
Був проти України неньки.
Нам вбивати час!

«Березень місяць Шевченківський»

Поклін Кобзареві в «Норт Порті»

В неділю, 13-ого березня, 2016 українська громада в Норт Порті, Флорида вшанувала пам'ять свого великого Пророка-Тараса Шевченка. Свято, організоване святочним комітетом Громадського Комітету, відкрила Віра Боднарук. Вона згадала про тяжкий життєвий шлях Поета, геніяльні поеми якого зробили його національним, українським героєм. А його «Кобзар», який вийшов в 1840 році, був і є шанований українським народом поруч із Біблією. Об'єднаний хор, під диригентурою Любови Інграм, виконав зворушливо «Заповіт», до якого долучилися всі присутні на залі стоячи.

Святоче слово виголосила Неонілля Лехман, широко відома в українській громаді як активна членка Союзу Українок Америки, вчителька українознавства, голова акції «Американці за Людські права» в штаті Індіана, активна в обміні студентів з України, нагороджена званням «Людина Року» в штаті Індіана. Вона цікаво накрес-

лила важливу ролью Тараса Шевченка в розбудженні поневоленого українського народу. Хоч не був він державним полководцем, але зумів полонити серце народу своїм вогненным словом. Він поставив слово на сторожі ідеалів вічної правди та справедливості. Цікава доповідь була ілюстрована прозірками Віктора Лісничого.

Творчість Шевченка була живо представлена в його поезії. «Мені 13-ий минало» деклямувала Софійка Ткач, «Суботів» виконав Петро Фрідріх, « У неділеньку, та ранесенько» драматично виконала Рома Лонг, а «Сон» виконали дві сестрички, які родилися уже в незалежній Україні, Настя і Наталя Куделько. «Садок вишневий коло хати» виконали Рома Лонг і Аня Рейнарович при супроводі бандури. А Об'єднаний хор виконав «Думи мої» та «Реве та Стогне».

На закінчення Роксоляна Ткач виконала «Молитву за Україну» в честь сучасних воїнів України, які напевно пам'ятають слова Шевченка:

**«Кайдани порвіте
І вражою, злою кров'ю
Волю окропіте»**

Присутні мали нагоду оглянути книжки Шевченкіяни, які приготували члени Товариства Української Мови.

Щира подяка за успішний перебіг свята належить членам Громадського Комітету: Ліді Білоус; Анні Мацілінській; Дарії і Євгенові Томашоским; Галі і Вікторові Лісничим; Кларі Шпічці; Одарці Гобачевській, Вірі і Богданові

Віра Боднарук, (Норт – Порт, США)
Громадський Комітет

«Україна і світ»

Українці в Лондоні збирають гроші на великодні подарунки для дітей Донбасу

Українська громада в Лондоні запрошує 17 квітня долучитися до добродійного заходу – Великоднього ярмарку, усі кошти від якого направлять дітям на сході України. «Ми намагаємося заробити гроші на подарунки нужденним дітям в Україні, послати їм приємні гостинці на Великдень: одяг, смаколики, солодощі. Основна мета – зібрати достатньо коштів, щоб купити подарунки дітям з прифронтового містечка Красногорівка. Зараз через різні обставини там знаходиться 20 діточок віком до 5 років та 40 підлітків до 16 років», – йдеться в повідомленні організаторів.

На добродійному заході можна буде почути цікаві історії про традиції святкування Великодня, діти зможуть своїми руками виготовити прикраси для святкових кошиків. Вхід на святкування вільний, однак організатори просять пожертвувати кошти на подарунки для дітей, постраждалих на Донбасі. «Просимо зробити свій посильний вклад у благодійність, щоб зробити свято дітям України,

на яких звалилася біда війни. Для них наша з Вами допомога – як чудо. От і буде їм чудо Великодня від нас!» – закликають організатори.

Захід відбудеться з 12.00 до 16.00 за адресою: Ukrainian Club, 154 Holland Park Avenue, W11 4 Лондон.

Польському ринку праці прогнозують потребу в українцях

Третьою цивілізувати працю українців у Польщі – закликає у коментарі у виданні «Rzeczpospolita» Анна Цесьляк-Врублевська.

Публіцистка звертає увагу, що польські працевластувачі дедалі частіше працевлаштовують іноземців з-за східного кордону. Минулого року кількість дозволів на працю зросла до 800 тисяч.

«Це позитивне явище, бо іноземці заповнюють прогалини на польському ринку праці», – цитує Врублевську Українська служба Польського радіо.

Водночас публіцистка зауважує, що цьому процесові притаманні також негативні аспекти, як хабарі за запрошення до праці чи праця в тіньовій зоні.

Польський уряд повинен негайно вирішити питання праці іноземців. Добрим для цього приводом може бути необхідність впровадження директиви ЄС, що стосується сезонної праці, – зауважує «Rzeczpospolita».

«Експерти підказують, що добрим кроком

може бути можливість отримання іноземцем 5-тилітнього дозволу на перебування після року легальної, оподаткованої праці», – читаємо.

Коментаторка підкреслює, що українці «з огляду на демографію, рівень розвитку нам дуже потрібні. За кільканадцять років будемо потребувати їх навіть декілька мільйонів, сьогодні є час до цього відповідно приготуватися».

«На перехресті думок»

ДИНАМІЧНИЙ СВІТ СЬОГОДЕННЯ

За мірою історичних подій далекого минулого, соціально-політичних течій сьогодення, катаклізмів, які постійно відбуваються в природі та суспільстві, настав час для спільноти необхідності розуміння подій, які відбуваються у навколишньому просторі.

На поточний період цивілізація зустрічається з рядом викликів, обумовлених науково-технічним прогресом за потребами суспільства, непридатним попереднім епохам його існування.

Рівень згаданих викликів, обумовлений мірою впливу науково-технічного прогресу. За потребами суспільства, викликає появу небажаної дії зворотного зв'язку. Згадане обґрунтовувало появу соціально-політичних, як захисних функцій суспільства відзовнішніх викликів та устремлень деяких його осередків на гальмування розвитку суспільства. Якщо звернутись до минулого часу, панівним світоглядом середньовіччя було релігійне вчення, яке базувалося на створенні світу богом, та було гальмом подальшого розвитку цивілізації. На час, коли Джордано Бруно в епоху середньовіччя вигукнув на багатті, на якому його спалювала інквізиція: «Все одно вона вертиться» стало перехідним етапом цивілізації до нової стадії її розвитку. З напрямку розуміння суттєвості природи навколоземного простору. За уявленнями того часу Земна поверхня була плоскою, але за мірою прогресу, перестала задовольняти потреби суспільства, отже стали актуальними та невідкладними нові уявлення про навколишній світ. Це викликало необхідність появи нового підходу до розуміння навколишнього середовища та впливу його на життєдіяльність людини. В результаті прогресу з сутності розуміння природних явищ та протидії суспільства з релігійною реакцією, зросли комунікаційні можливості суспільства, наприклад розвиток судноплавства, що сприяло розумінню світу. Збільшувалося використання природних енергетичних ресурсів, а це енергія води та вітру. Збільшувалося населення земної поверхні Європейського регіону. Все це сприяло реальному розумінню світу. Отже будемо вважати, що з часів Джордано Бруно до теперішнього часу суспільство пройшло тернистий шлях до теперішнього рівня розвитку, та навіть вимагає перегляду деяких моментів його сприйняття. Якщо від слідкувати згаданий шлях цивілізації від рабовласництва до теперішнього часу, то суспільство на своєму шляху пережило ряд соціальних устроїв таких як феодалізм, капіталізм, соціалізм, віртуальний комунізм. При цьому кожна система цих соціальних облаштувалася

та надавала можливість отримувати нову інформацію про взаємодію з навколишнім середовищем та сутність відносин всередині суспільства. При цьому ми прийшли до розуміння мобільного облаштування суспільства у вигляді капіталістичної системи, яка дає змогу в найбільшій мірі реагувати на матеріальні потреби суспільства. На теперішній момент цивілізація значно розширила свій вплив на навколишній простір. У зв'язку з розвитком цивілізації виникла потреба розширити знання про навколишній простір для використання їх на задоволення зростаючих потреб суспільства. Людство вирвалося у навколишній простір, підкорило енергію атома. Але суспільству постійно бракує енергетичних ресурсів, використання для яких приносить шкоду суспільству. Зростаючі потреби матеріального задоволення суспільства підтверджують на даний момент неспроможність визначити стратегію прогнозувати збереження

стану навколишнього середовища, забезпечення цивілізації продуктами харчування, боротьби з інфекціями в цивілізаційних осередках. Досягнення науково-технічного прогресу надає нові, досить обґрунтовані уявлення про алгоритм існування Всесвіту, в якому знаходиться Сонячна система, отже ми з вами. Враховуючи сказане це може сприяти вирішенню проблем сучасності. Зростаючі потреби матеріального забезпечення суспільства за умов науково-технічного прогресу перегляду застарілих уявлень про автономію зеленої цивілізації. Цивілізація фактично функціонує за алгоритмом Всесвіту, що підтверджується життєвим досвідом та науково обґрунтовано.

Розширенням вивчення космічного простору, підтверджується невідворотність поглиблення його впливу на цивілізацію за мірою науково-технічного прогресу.

Поглиблене вивчення космічного простору, особливо віддалених від Землі небесних тіл, створює проблему забезпечення життєдіяльності астронавтів, отже з'ясування природи гравітаційної взаємодії поміж космічними тілами. Відомо, що астронавт, особливо за межами Сонячної системи, може перебувати в різному гравітаційному полі, отже при незмінній масі тіла, мати різну вагу. Це з досвіду відомо при висадці астронавтів на місяць.

Безумовно, що це знаходиться під пильною увагою дослідників.

Існує ряд інших проблем, які сприятимуть

вирішенню невідкладних проблем сучасності. До таких проблем відноситься магнетизм, природо якого не з'ясована.

З'ясування проблеми магнетизму сприятиме розумінню процесів, які відбуваються у Всесвіті. Вивчення згаданих та ще ряду інших проблем допоможе забезпечити стійке існування цивілізації, можливо в першу чергу стримувати кліматичних змін, забезпечення людства необхідною кількістю енергії.

Стосовно сьогоdnішнього впливу навколоземного простору на людину з урахуванням наявності технічного прогресу він є суттєвим.

Конкретно це можна розглянути в подальшому матеріалі.

Іван Лубенець (м. Січеслав)

«Будуємо громадянське суспільство»

Гідний кандидат?

На сайті петицій для Президента України з'явилася пропозиція до Петра Порошенка призначити лідера групи "Океан Ельзи" Святослава Вакарчука міністром молоді та спорту України. Про це повідомляють Патріоти України з посиланням на Нескучные новости.

У тексті петиції підкреслюється, що "Вакарчук робить великий внесок у розвиток нового покоління". Святослав Вакарчук як посол доброї волі Програми розвитку ООН для молоді в Україні бере участь у багатьох соціальних та культурних проектах. Виступає з лекціями, в тому числі в Київському політехнічному інституті, де спілкується з молодими людьми і студентами на політичні та державні теми", - йдеться в тексті петиції.

"З огляду на його вагомий внесок у розвиток музичної культури України та активну громадянську позицію у вихованні підростаючого покоління, вважаю за доцільне призначити Вакарчука Святослава Івановича міністром молоді та спорту України. Він зараз, як ніколи потрібен своїй країні!", - підкреслив автор петиції.

До кінця збору підписів залишився 91 день. Всього необхідно зібрати 25 000 підписів.

Як повідомлялося раніше в ЗМІ, 23 січня Порошенко нагородив Вакарчука Орденом Свободи. Пізніше музикант звернувся до глави держави, зазначивши, що Україну зсередини роз'їдає корупція, тотальна несправедливість, невігластво; а низький рівень так званої еліти - набагато підступніший і небез-

печніший, ніж будь-який зовнішній ворог.

«На конкурс ім. родини Гнип»

Красиве слово поетичне

Я народилась в Харкові, і живу тут досі, хоча моя родина розкидана світами. Люблю подорожувати, їхати звідси і повертатися назад, люблю свою домівку, захід сонця за вікнами, люблю готувати і частувати, гуляти і сидіти вдома, працювати і відпочивати. Маю вищу освіту за профілем "соціологія, викладання суспільних дисциплін". Маю дві видані книги, сподіваюсь цього року на третю, от зараз вирішується це питання. Як поет і піарник співпрацюю з міжна-

родним видавництвом електронних книг "Windy Press". Також пишу казки для щойно розпочатого проекту "Мольфарик" - www.molfarik.com Працюю в інтернеті як редактор сайту, контент-менеджер і все таке інше. Активна та креативна, мене дуже обмежує оця кількість годин в добі.

З повагою,
Юлія Баткіліна

Я тобі журавлика надішлю,
Щоб ти знав, мій друже, що я жива.
Наше небо, брате, із кришталю,
І коли розіб'ється — заспіва.
Звідусіль вітри понесуть полин,
Що до цього жевріло — палахне,
І чого для певності не стели -
Все крихке, химерне та наносне.
Під крилом за обрій — горить трава,
І ніяких схованок не бува.

**

Був простий, як старе кресало, як та зима,
як оцей кашкет.
Він казав, хто не йде на ризик — живе дарма,
а на світі багато прекрасного вже нема,
і що є - гірке.
О я був захоплений, я його поважав,
я світився ним.
Він шикарно лаявся, мав при собі ножа,
майже кожного разу чимось мене вражав,
аж допоки зник.
Я не знаю, чи захід сонця тоді кровив,
та була війна.
Він стріляв, закривав собою, копав рови.
Він загинув і став — статистика для новин,
що летить у нас.
Проклятуші мережі доносять у літній день
новину, де його нема, із його "ніде".
І дивлюсь я, не дуже притомний, у кпк
І краса гірка.

**

Тут небо — столітній сум, тут вода — нудьга,
і щось вороги не плинуть по тій воді.
Автобус у місто ходить щочетверга,
якщо не зап'є водій.

Сиди над брудною річкою і чекай,
коли попливе і здохне усе не те,
бо щастя нема, а рідненька нудьга гірка,
а ти, хай там що, естет.

Надвечір відмерзнуть ноги на бережку.
Мороз чи брудна відлига усіх часів.
І світ підкидає щоденно таких паскуд,
наприклад, один сусід.

Йому не дарма казали — ото трава
чи що він вживає там, зрозумій іди,
бо він на паркані драконів намалював,
грифонів, птахів, сади.

Яскраві, встають із сутінків, як живі,
неначе світліє вечір, зими нема...
І ходять плітки, мовляв, не звичайний він,
чаклун або наркоман.

А найголовніша авторка цих пліток...
Нівроку вона тямуща, хоча й крива.
Он хлопець один у неділю зловив авто
і п'ятами накивав.

Тихий голос шепоче: “Чи ти тепер не жива?
 Чи бриниш, як струна, як натягнута тятива?
 Чи боїшся щурів, і крові, і висоти,
 чи була відбоялась ти?
 Чи не сталося так, що твій біль тебе лікував?”

І, хоч зір мій — мара, туман, почорніле скло,
 сонце сіло, а небо і спрагло і запеклось,
 я тягну собі в лігво пісні і молитви
 і казки, для живих, живим.
 Проростають вони, і кожна — гнучке стебло.

Тихий голос мені співає таке і так:
 “На обпалених пустирях поростуть міста.
 Як дерева на голій вирубці, як трава.
 І не раз, не два”.

Він співає мені, співає, мотив пливе.
 Той, що завжди і всі підхоплюють із давен,
 той, що в серці до смерті, як фото в записнику -
 від утрат і брехні, наклепу, отрут і куль,
 від того, що колись вполює усіх живих.

Місто Ха

Що не рік – то невдалий, а що не доба – лиха.
 В понеділок дощі повертаються в місто Ха,
 З понеділка проїзд дорожчає і проліт...
 Ти не думай, що це печаль – це така пиха,
 Що життя не прожив, а пробився і проштовхав,
 Вторгував за лід,
 За сушений глід,
 У небес, землі,
 У тіней, і примар, і у духів сусідніх хат.
 Торгував, воював і не байдикував ні дня.

У полях за рікою орду сам-один спиняв.
 Бо не вміє ніхто як слід зупинить орди.
 Сам собі порятунок, ворог і світлий князь.
 В капшучі на руці монети тобі дзвенять.
 І чекай біди,
 Бо завжди один,
 А всі інші – дим,
 А можливо і дим – легенда та маячня.
 І з тобою в диму і мареві так ідуть
 Ті, хто теж за рікою один зупиняв орду.
 Ти їх, кожного, як у дзеркалі, впізнаєш.
 Хоч отой худорлявий красень, а цей – гладун,
 А отой – висихає майже від снів і дум,
 Чи малює трещ,
 Чи рахує кеш,
 Та самотній – теж.
 Тільки правда, і все, і ніякого закиду.

І куди б ти собі не біг, і куди б не йшов,
 Ти завжди назавжди повертаєшся в місто Шо.
 Бо на сердці вина, і сум, і рівенький шов.
 І нема для них ради в жодному із світів.
 Ти не думай, що це пиха – це така печаль.
 Бо загиблі приходять, дивляться, і мовчать,
 Сподіватись не звикли, вірити – поготів.

Приказки про любов

Голову любить, а чуба їй рве.

Кохання починається з очей.

Де любов у хаті, там люди багаті.

Куди серце летить, туди й око глядить.

Де мило, там очі; де болить, там руки.

Ласки в глазки, поцілунок в губки.

До милування нема силування.

Любить жінка старого чодовіка, якщо він не
 ревнивий. .

З любов'ю скрізь простір, а з примусом
 — тіснота.

Любов зла, полюбиш і козла.

Кохання молодого — весінній лід.

Любов любить одного.

«Назавжди у нашій пам'яті»

СПІВЕЦЬ ОРІЛЬСЬКОГО КРАЮ

2 березня 2016 року, було б 69 років талановитому журналісту, публіцисту, В. П. Перетятківці. Немає із знами щиросердного українця вже чотири роки, та не забувають свого земляка в його рідному с. Шульгівка Петриківського району. З душевною теплою згадують Василя Пилиповича в день його народження шанувальники патріотичного слова, бо його слова й досі звучать актуально, а його поезія котиться як палаюче колесо, лунає як грім навесні, зігріває як літнє сонце. Ось і цього разу в Шульгівській середній школі зібрані учні старших класів, вчителі, земляки, щоб вшанувати пам'ять патріота. Василь Пилипович в своїй книзі "Доля-кутя" згадує Шульгівку ще із тих часів, коли в село діставались по Дніпру катером, а потім кілька кілометрів ішли пішки, споглядаючи краєвиди по-справжньому українського села: хати-мазанки, пихаті клуні під очеретом, колодязі із "журавлями", якими діставали із надр землі найдобрішу воду в світі: "Більш цілющої води, аніж у селі Шульгівці не пив і певно вже не вип'ю. Це жива вода. Вип'єш жбан і жити хочеться. У воді і небо, і зірки, і діаманти, і смак молозива, і наче луки запахами заповзли у жбан.., вода, яку немає потреби порівнювати із іншими водами, бо немає більш цілющої, більш живої води, яка несе інформацію століть наших пращурів, які пили цю воду і мали силу і міць долати своїх ворогів у двобої." - писав В. П. у книзі "Доля-кутя". Вода в селі й досі найдобріша, зате сільські краєвиди давно вже не надихають поетів. Поступово зникла естетика солом'яної стріхи, бо з'явився шифер, яким місцеві мешканці перекрили старі помешкання, зруйнувавши споконвічну українську архітектуру. Найбільші біди в світі відбуваються від задрощів, ото ж і село на свою біду позаздрило місту й захламилось шлакоблочно-металевим непотрібом від розпайованих колгоспів. В такий спосіб знищили не тільки основні фонди народного майна, а й зурочили майбутнє українського села. Тепер в селі тільки заможні панянки можуть дозволити собі носити вишитий льняний одяг, а жити в новій хаті під очеретом тепер стало мрією для багатіїв, які подекуди, граючись, возвели собі особняки в українському стилі.

Василь Пилипович часто приїздив до своєї "красуні Шульгівки", щоб відпочити душею й тілом під старою грушею в батьківському подвір'ї. В своїй книзі "Доля-кутя" залишив мудру настанову для селян: "Повертаймося до свого!". На мій погляд, повернутись можна, якщо впровадити спеціальну освітню програму для села: дівчат за одинадцять років навчити шити та оздоблювати український національний одяг, а

хлопців навчити будувати хати в українському стилі, а всіх інших озброїти знаннями ефективного ведення сільського господарства на рідній землі. Та багато чого можна було б зробити для майбутнього села, аби не крали чиновники із державної казни. Чесність не можна купити за гроші, тому й не вірять мудрі селяни в те, що великі зарплатні, які обіцяють чиновникам за чесність, сприятимуть розвитку країни. Влучно колись зауважив Василь Пилипович: "Аби не топити у Дніпрі жирних котів і нелюдів, треба навчитись їх не плодити". Народу "жирні коті" не потрібні, а в уряді відводять для них певні місця із зарплатою в 80-100 тисяч гривень, щоб жирували, поки військові в зоні АТО отримують вдсятеро менше. Про це гомонить вся Україна. А Василь Пилипович в 2011 році написав вірш:

**"Ти чуєш? Гомонить Україн
Час правди настав.
Ти чуєш? Гомонить Україна,
Час розплати настав,
Для кайдан - новий майдан.**

**Є в Україні козаки-молодці,
Долі твоєї Україно творці.
Ти чуєш? Гомонить Україна.
Гомонить..."**

Багато про що й ми гомонили в Шульгівці в день народження Василя Пилиповича Перетятківки - мудреця, пророка, щиросердного патріота України.

Ніна Бублій (с. Шульгівка, Січеславщина)

Рецепти української кухні

ПІСНИЙ ПАШТЕТ

Паштет із грибів, горіхів і черемші має ніжну текстуру і збалансований смак. Готується дуже просто, аби було бажання і... м'ясорубка на кухні. А потім намащуєте паштет на скибочку хліба-і мням – смакуєте!

Гриби промити, пократити на половинки або четвертинки. У глибокій пательні розігріти олію, вкинути гриби, посолити, поперчити і тушкувати під кришкою приблизно 10 хв. Тим часом гарно, кілька разів міняючи

воду, промити черемшу і дати воді стекти. Горіхи злегка підсмажити окремо на сухій пательні. Борошно розтерти з 2 стол. ложками води до однорідної консистенції, підмішати до грибів і тушувати, помішуючи, ще 5 хв. Залишити гриби, аби трохи підстигли, і разом з горіхами і черемшею перемолоти на м'ясорубці. Вуаля! Грибну масу гарно вимішати і можна подавати – дуже смачно також із дерунами або картопляниками.

Печериці 800 г
Волоські горіх 150 г (1 склянка)
Черемша 30 г (1 пучок)
Борошно пшеничне вищого ґатунку 50 г (2 стол. ложки)
Олія 30 мл (2 стол. ложки)
Вода 30 мл (2 стол. ложки)
Сіль 10 г (1 чайн. ложка)
Перець чорний мелений 2 г (1 дрібка)

ГЛЕВІЛИЙ СИР

Мушу сказати, доволі специфічна галицька страва :) Готується із сиру, який вже 'не альо' – постояв задовго в холодильнику, став слизькуватим та й пахне... ну майже як рокфор. Глевілий сир – страва не для всіх, але справжні гурмани не проміняють цей смак ні на що інше. Готується дуже просто – масло вкинути на пательню і, коли воно розтане, викласти сир. Постійно помішуючи, сир 'добре висмажити' – щоб

аж почав тягнутись нитками. Глевілий сир присмачити сіллю і, наприклад, кмином – або будь-якою іншою приправою – і підмішати яйця. Продовжувати смажити, помішуючи, ще хвильку-другу, поки яйця не загуснуть. Усе! Глевілий сир готовий! Найсмачніше, на мій погляд, подавати його на скибочці житнього хліба із будь-якими овочами на додаток. Можна споживати як гарячим, так холодним.

Сир кисломолочний 400 г (старий, із духом)

Масло 50 г

Яйце 2 шт

Сіль 5 г (1/2 чайн. ложки)

Кмин 5 г (1/2 чайн. ложки)

● РЕКЛАМА

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію MIST з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів
- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

1-800-288-9949 www.meest.us

Агрокорпорація СТЕПОВА – одна з найбільших і провідних корпорацій, яка займається повним циклом виробництва насіння. Місія корпорації полягає у наданні покупцю насіння кращої якості, яке відповідає найвищим європейським стандартам.

На сьогоднішній день «Степова» налічує понад 13 000 га землі, розташованої в східній частині України.

Компанія має сучасний логістичний центр, що забезпечує швидкість і зручність у своєчасному отриманні готового рішення з відвантаження насіннєвого матеріалу для наших клієнтів.

Україна, м. Дніпропетровськ,
вул. Калинова, 3

телефон: +38 (0562) 399-101

факс: +38 (056) 370-47-31

телефон: +38 (095) 794-79-38

E-mail: td.stepova@gmail.com

Державне агентство
лісових ресурсів України

<http://dklg.kmu.gov.ua>

Акція
**Майбутнє
лісу
у твоїх
руках!**

Візьми участь в акції – посади своє дерево!